

ЗАКОН О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се: принципи и циљеви високог образовања у Републици Српској (у даљем тексту: Република), нивои високог образовања, оснивање, организација и рад високошколских установа, обезбјеђење квалитета у области високог образовања, образовна дјелатност, права и обавезе академског особља и студената, тијела у области високог образовања, финансирање високошколских установа, као и друга питања од значаја за обављање дјелатности високог образовања.

Члан 2.

- (1) Високо образовање је дјелатност од општег друштвеног интереса у Републици.
- (2) Овим законом успостављају се принципи и стандарди пружања високог образовања, у складу са стратешким циљевима европског простора високог образовања.

Члан 3.

- (1) Високо образовање заснива се на сљедећим принципима:
  - 1) академске слободе и академска самоуправа,
  - 2) аутономија високошколске установе,
  - 3) јединство наставе и научноистраживачког, односно умјетничког рада,
  - 4) отвореност према јавности и грађанима,
  - 5) уважавање хуманистичких и демократских вриједности европских и националних традиција,
  - 6) укључивање у европски простор високог образовања и унапређивање мобилности наставног особља и студената,
  - 7) поштовање људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих видова дискриминације,
  - 8) учешће студената у управљању и одлучивању, посебно у вези са питањима која су од значаја за квалитет наставе,
  - 9) равноправност високошколских установа, без обзира на облик својине,
  - 10) обезбјеђивање квалитета и ефикасности студирања,
  - 11) концепт цјеложивотног образовања и
  - 12) афирмација конкуренције образовних и истраживачких услуга ради повећања квалитета и ефикасности високошколског система.
- (2) Граматички изрази употријебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба рода.

Члан 4.

Основни циљеви високог образовања су:

- 1) стицање, развијање, заштита и преношење знања и способности посредством наставе и научноистраживачког рада с циљем доприноса развоју способности појединаца и друштва,
- 2) пружање могућности појединцима да, под једнаким условима, стекну високо образовање и образују се током читавог живота и
- 3) успостављање и развијање сарадње у високом образовању.

Члан 5.

(1) Приступ високом образовању имају сва лица која су завршила четворогодишњу средњу школу у Републици и Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ), као и ученици који су завршили средњу школу у иностранству.

(2) Изузетно од става 1. овог члана приступ високом образовању, под условима одређеним статутом високошколске установе, има лице без стеченог средњошколског образовања које конкурише за упис на студијске програме из умјетничких области.

(3) Ради уписа на високошколске установе у Републици, ученици који су средњу школу завршили у иностранству дужни су доказ о завршеној средњој школи, свједочанство или диплому, нострификовати у Министарству просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство).

(4) У поступку нострификације из става 2. овог члана признаће се свједочанство или диплома које показују ниво образовања који се суштински не разликује од образовања у Републици и БиХ.

(5) Поступку нострификације из става 2. не подлијежу свједочанства или дипломе стечене у Републици Србији, на основу Споразума о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената ("Службени гласник Републике Српске", број 79/05).

(6) Приступ високом образовању не може бити ограничен директно или индиректно на основу: пола, расе, сексуалне оријентације, физичког недостатка, брачног стања, боје коже, језика, вјероисповијести, политичког или другог мишљења, националног, етничког или социјалног поријекла, везе са неком националном заједницом, имовине, статуса стеченог рођењем, броја година или неког другог статуса.

Члан 6.

(1) Високошколска установа утврђује критеријуме и начин на основу којих се обавља класификација и избор кандидата за упис, узимајући у обзир:

- 1)успјех у претходном образовању,
- 2)врсту претходног образовања,
- 3)резултате постигнуте на пријемном испиту,
- 4)резултате постигнуте на испиту за провјеру склоности и способности и
- 5)друге резултате значајне за упис кандидата.

(2) Високошколска установа може утврдити који је средњошколски програм предуслов за упис појединог студијског програма на високошколској установи.

(3) Кандидат за упис на студије првог циклуса полаже пријемни испит или испит за провјеру склоности и способности.

(4) Редослијед кандидата за упис на студије првог циклуса утврђује се на основу критеријума из става 1. овог члана, на начин и у поступку предвиђеним општим актом високошколске установе и конкурсом.

(5) На студије другог и трећег циклуса кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку који су предвиђени општим актом високошколске установе и конкурсом, у складу са овим законом.

II - НИВОИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 7.

(1) Дјелатност високог образовања остварује се кроз двије врсте студија и то: академске и струковне студије.

(2) Академске студије омогућавају студенту да:

1) стекне знања у проучавању теоретских и методолошких појмова и вјештине за пренос и примјену теоријских знања у пракси, за рјешавање сложених техничких и радних проблема, посебно проналажење нових извора знања и примјену научних метода,

2) развије способност комуницирања у дисциплини и између дисциплина и

3) развија вјештине професионалне критике и одговорност, иницијативу и самосталност у доношењу одлука и управљању сложеним процесима рада.

(3) Обавезан дио академских студијских програма је учествовање у истраживачком раду или практичној настави.

(4) Струковне студије омогућавају студенту да:

1) стекне знања и способности за коришћење научних метода у рјешавању сложених техничких и радних проблема,

2) развије вјештине комуницирања у дисциплини и између дисциплина и

3) развија вјештине стручне критике и одговорност, иницијативу и самосталност у одлучивању и управљању.

(5) Обавезан саставни дио струковних студијских програма је практична настава.

(6) Студије првог циклуса су:

1) основне академске студије и

2) основне струковне студије.

(7) Студије другог циклуса су:

1) мастер академске студије и

2) мастер струковне студије,

(8) Студије трећег циклуса су докторске академске студије.

(7) Врста студија из става 1. овог члана дефинише се и детаљније образлаже студијским програмом.

Члан 8.

(1) Високо образовање организује се у три циклуса.

(2) Први циклус високог образовања, додипломски студиј, траје најмање три, а највише четири године и вреднује се са најмање 180, односно 240 бодова, у складу са Европским системом преноса бодова (European Credit Transfer System, даљем тексту: ECTS).

(3) Студије другог циклуса, дипломски студиј, организују се након првог циклуса студија, трају једну или двије године и вреднују се са 60, односно 120 ECTS бодова и то на начин да у збиру са првим циклусом износе 300 ECTS бодова.

(4) Студије трећег циклуса, постдипломски студиј организују се након другог циклуса академских студија, трају три године и вреднују се са 180 ECTS бодова.

(5) Један семестар студија вреднује се са 30 ECTS бодова у сваком циклусу.

(6) Изузетак од става 2. овог члана су студије медицине, стоматологије, фармације, архитектуре и ветерине које трају пет или шест година и вреднују се са најмање 300 ECTS бодова, које се изводе као интегрисане студије (јединствени студијски програм који обухвата први и други циклус) и на којима се стичу звања која се уређују Законом из члана 9. став 2. овог закона.

Члан 9.

(1) Завршетком првог, другог или трећег циклуса студија лице стиче право на одређену академску титулу, односно стручно или научно звање у одређеној области.

(2) Звања која стичу лица из става 1. овог члана уређују се посебним законом.

III - ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 10.

- (1) Високошколске установе су универзитети и високе школе.
- (2) Високошколске установе из става 1. овог члана су непрофитне и обављају своју дјелатност као јавну службу, а добит коју остваре користе за развој и унапређење властите дјелатности високог образовања.

Члан 11.

- (1) Универзитет је високошколска установа која:
  - 1) обједињује образовни и научноистраживачки, стручни односно умјетнички рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања,
  - 2) реализује најмање пет различитих академских студијских програма из најмање три области образовања и
  - 3) изводи академске студије сва три циклуса и струковне студије првог и другог циклуса.
- (2) Висока школа је високошколска установа која:
  - 1) обједињује образовни и стручни односно умјетнички рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања
  - 2) реализује најмање један струковни студијски програм из једне области образовања и
  - 3) изводи струковне студије првог и другог циклуса.

Члан 12.

- (1) Области образовања из члана 11. овог закона и нижи нивои класификације истих, утврђују се Правилником о областима образовања, у складу са међународном стандардном класификацијом образовања.
- (2) Правилник из става 1 овог члана доноси министар просвјете и културе (у даљем тексту: министар).

Члан 13.

- (1) Високошколска установа се може основати као јавна установа или као установа у приватном власништву.
- (2) Оснивач високошколских установа као јавних установа је Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) у име Републике.
- (3) Иницијативу за оснивање високошколске установе као јавне установе може покренути јединица локалне самоуправе, односно више јединица локалне самоуправе заједно или правно лице.
- (4) Оснивач високе школе у приватном власништву може бити домаће правно или физичко лице, као и страном правно или физичко лице заједно са домаћом високошколском установом, у складу са овим законом и законом који регулише област јавних служби.
- (5) Оснивач универзитета у приватном власништву може бити домаће правно лице, као и страном правно лице заједно са домаћом високошколском установом, у складу са овим законом и законом који регулише област јавних служби.
- (6) На високошколским установама у приватном власништву не могу се изводити студијски програми из области правних, педагошких, медицинских наука и техничких наука.
- (7) Универзитет из става 5. овог члана не може се основати уколико оснивачи претходно нису извели једну генерацију студената из најмање пет различитих студијских програма из најмање три области образовања, те показали резултате у научноистраживачком раду.
- (8) Назив високошколске установе одређује оснивач, у складу са законом.

Оснивање високошколских установа

Члан 14.

(1) Народна скупштина Републике Српске (у даљем тексту: Народна скупштина), на приједлог Владе, доноси одлуку о мрежи високошколских установа и студијских програма у Републици (у даљем тексту: Мрежа високошколских установа), у складу са Стратегијом образовања Републике Српске

(2) Мрежа високошколских установа садржи смјернице и критеријуме за оснивање нових високошколских установа и студијских програма и пројекцију оснивања нових високошколских установа водећи рачуна о стварним потребама неке регије за покретањем одређеног студијског оппрограма.

(3) Мрежа високошколских установа се објављује у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Члан 15.

Високошколска установа може почети да ради и обавља дјелатност високог образовања ако испуњава прописане кадровске, просторне и материјално-техничке услове за извођење наставе.

Члан 16.

(1) Високошколска установа испуњава кадровске услове за почетак рада и обављање дјелатности ако на сваком студијском програму има у радном односу са пуним радним временом најмање двије трећине од укупног броја наставника и сарадника потребних за извођење наставе на свим наставним предметима које изводи, за све године студија.

(2) Приликом утврђивања испуњености кадровских услова на студијским програмима из области медицинских и здравствених наука, наставници клиничких грана медицинских наука, који су на високошколској установи у радном односу са непуним радним временом а имају закључен уговор о раду са пуним радним временом са здравственом установом која је наставна база високошколске установе, сматраће се наставницима са пуним радним временом.

(3) Изузетак од става 1. овог члана је високошколска установа која почиње са радом или са извођењем новог студијског програма, а планира упис студената само у прву годину студија, која је дужна да обезбиједи кадровске услове у складу са ставом 1. овог члана за прву годину студија.

(4) Новооснована високошколска установа може вршити упис студената само у прву годину студија.

(5) За више године студија на којима се још не изводи настава, високошколска установа из става 4. овог члана дужна је да обезбиједи изјаве најмање једне половине наставника о намјери да на високошколској установи заснују радни однос са пуним радним временом када почне извођење наставе на вишим годинама студија.

(6) Високошколска установа из става 4. овог члана дужна је да за годину студија која се први пут изводи у тој академској години, достави доказе Министарству о заснивању радног односа са пуним радним временом са лицима из става 5. овог члана, најкасније до почетка академске године.

(7) Уколико високошколска установа не достави доказе из става 6. овог члана, не може наставити са извођењем тог студијског програма, а дужна је да затеченим студентима обезбиједи наставак школовања у складу са чланом 18. став 1. овог закона.

Члан 17.

(1) Високошколска установа као јавна установа испуњава просторне услове за почетак рада и обављање дјелатности ако има одговарајући простор у сопственом власништву, власништву Републике или јединице локалне самоуправе.

(2) Високошколска установа у приватном власништву испуњава просторне услове за почетак рада ако има одговарајући простор у сопственом власништву.

Члан 18.

(1) Ради обезбјеђивања настављања и завршетка студија затеченим студентима, у случају престанка рада високошколске установе или престанка извођења одређеног студијског програма, високошколска установа дужна је, уз захтјев за утврђивање испуњености услова за почетак рада и обављање дјелатности високог образовања, доставити споразум о преузимању студената са другом високошколском установом која изводи подударан студијски програм.

(2) Споразумом из става 1. се дефинишу све међусобне обавезе уговорних страна.

(3) У циљу унапређења академске, научне и пословне сарадње високошколска установа може закључити споразуме о пословно техничкој сарадњи са високошколским установама из Републике Српске и другим акредитованим високошколским установама из земаља потписница болоњске декларације.

Члан 19.

Влада доноси уредбу о условима за оснивање и почетак рада високошколских установа и о поступку за утврђивање испуњености услова за извођење студијских програма првог, другог и трећег циклуса.

Члан 20.

(1) Оснивач високошколске установе Министарству подноси захтјев за оснивање високошколске установе у текућој календарској години за почетак рада за нареду академску годину.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана, оснивач је обавезан доставити:

1) приједлог елабората о оправданости оснивања високошколске установе,

2) процјену и изворе потребних финансијских средстава за оснивање и извођење студијских програма,

3) доказ о уплати средстава у износу утврђеном прописима којима се регулишу републичке таксе и накнаде, а за потребе трошкова вођења поступка оснивања високошколске установе од фазе подношења захтјева до окончања поступка по захтјеву.

(3) Доказ о финансијским средствима из става 2. тачка 2) за високошколску установу као јавну установу је потврда од органа државне управе надлежног за послове финансија да су обезбијеђена финансијска средства у висини потребних средстава за реализацију планираних студијских програма.

(4) Доказ о финансијским средствима из става 2. тачка 2) за високошколску установу у приватном власништву је гаранција пословне банке о ороченим финансијским средствима у висини потребних средстава за реализацију студијског програма.

(5) Прије истека периода орочења средстава из става 4. овог члана високошколска установа дужна је доставити Министарству нову или обновљену гаранцију пословне банке.

(6) Орочена финансијска средства ће се активирати у случају престанка рада високошколске установе, односно студијског програма прије завршетка образовања студената по студијском програму.

(7) Потребна средства из става 2. тачка 2) овог члана обрачунавају се на основу цијене коштања образовања студента за одређени студијски програм и броја студената за који се тражи лиценца.

(8) Министарство у року од 15 дана од дана пријема захтјева обавјештава оснивача високошколске установе о уредности и усклађености са законом достављеног захтјева и одређује рок за отклањање евентуално утврђених недостатака, који не може бити дужи од 30 дана.

(9) Сматра се да је оснивач одустао од захтјева уколико у року из става 8. овог члана од дана достављања обавијести не отклони утврђене недостатке.

Члан 21.

(1) Елаборат из члана 20. став 2. тачка 1) обавезно садржи:

- 1) оправданост оснивања високошколске установе, односно друштвену потребу за оснивање високошколске установе на том подручју, у складу са Мрежом високошколских установа,
- 2) податке о оснивачу,
- 3) сједиште и назив,
- 4) детаљан опис, статус и структуру високошколске установе,
- 5) предвиђене организационе јединице које ће бити у саставу универзитета,
- 6) приједлог студијског програма у складу са чланом 67. овог закона,
- 7) услове прописане чл. 15,16,17 и 18. овог закона и уредбом из члана 19. овог закона и
- 9) процјену и изворе потребних финансијских средстава за оснивање и извођење студијских програма.

Члан 22.

(1) Након достављања уредног захтјева из члана 20. став 1. овог закона министар доноси рјешење којим именује експертну комисију.

(2) Задатак експертне комисије је да разматри захтјев и да стручно мишљење о друштвеној оправданости оснивања високошколске установе.

(3) Рјешење о именовању експертне комисије из става 1. овог члана обавезно садржи:

- 1) опис послова и задатака,
- 2) начин рада,
- 3) рок за извршење послова и задатака и
- 4) висину накнаде за рад члановима комисије.

(4) Експертну комисију из става 1. овог члана, која броји три члана, чине:

- 1) истакнути научни радник и стручњак за одговарајуће научно-наставне, односно умјетничко наставне области,
- 2) представник министарства надлежног за област за коју се оснива високошколска установа и
- 3) представник Савјета за развој високог образовања и осигурање квалитета (у даљем тексту: Савјет).

Члан 23.

(1) Ако је оцјена елабората о оправданости оснивања високошколске установе од стране експертне комисије позитивна, уредан захтјев оснивача, са стручним мишљењем експертне комисије, Министарство доставља Влади најкасније у року од 15 дана од дана достављања извјештаја.

(2) Влада приједлог одлуке о давању сагласности на елаборат о оправданости оснивања високошколске установе упућује Народној скупштини на разматрање и усвајање.

(3) Након што Влада донесе приједлог одлуке, Министарство ће о томе, у року од осам дана, обавијестити оснивача.

(4) Уколико је извјештај експертне комисије негативан Влада ће донијети одлуку о одбијању захтјева из члана 20. овог закона.

(5) Против одлуке Владе из става 4. овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

Члан 24.

(1) Народна скупштина даје сагласност на Елаборат о оправданости оснивања високошколске установе.

(2) Одлука Народне скупштине путем Министарства се доставља оснивачу.

Члан 25.

Уколико је Народна скупштина не да сагласност на Елаборат о оправданости оснивања високошколске установе, оснивач или суоснивач може поднијети истовјетан захтјев из члана 20. став 1. овог закона након истека рока од најмање три године од доношења одлуке Народне скупштине.

Члан 26.

(1) Након доношења одлуке из члана 24. овог закона за високошколске установе као јавне установе министар доноси рјешење којим се именује комисија матичара.

(2) Након доношења одлуке из члана 24. овог закона за високошколске установе у приватном власништву оснивач доноси рјешење којим именује комисију матичара.

Члан 27.

(1) Комисија матичара има најмање пет чланова из реда научно-наставних, односно умјетничко-наставних области за коју се оснива високошколска установа.

(2) Комисија матичара је у обавези да:

- 1) предложи студијски програм,
- 2) предложи правила студирања
- 3) нацрт статута високошколске установе,
- 4) предложи број студената за упис у прву годину студија,
- 5) објави јавни позив за пријем наставника и сарадника и на основу пријава кандидата предложи листу наставника и сарадника за заснивање радног односа на предвиђеним студијским програмима и
- 6) поднесе извјештај министру у року утврђеним рјешењем из члана 26. закона

Члан 28.

(1) На основу извјештаја комисије матичара о испуњености услова за оснивање високошколске установе као јавне установе, на приједлог Министарства Влада доноси одлуку о оснивању високошколске установе.

(2) На основу одлуке о оснивању из става 1. овог члана високошколска установа се уписује у судски регистар и стиче својство правног лица.

Члан 29.

(1) На основу извјештаја комисије из члана 24. става 2., оснивач високошколске установе у приватном власништву подноси Министарству захтјев за издавање сагласности на оснивање.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана оснивач високошколске установе у приватном власништву доставља:

- 1) одлуку о оснивању
- 2) одлуку о именовању лица овлашћеног за заступање
- 3) приједлог студијског програма,
- 4) приједлог правила студирања,
- 5) приједлог статута високошколске установе,
- 6) приједлог броја студената за упис у прву годину студија,
- 7) доказ о објављеном јавном позиву за пријем наставника и сарадника и на основу пријава кандидата и приједлог листе наставника и сарадника за заснивање радног односа на предвиђеним студијским програмима.

Члан 30.

(1) На основу захтјева из члана 29. став 1, на приједлог Министарства, Влада доноси одлуку о давању сагласности на оснивање високошколске установе у приватном власништву.

(2) Високошколска установа у приватном власништву, је дужна да у року од 30 дана од дана достављања одлуке из става 1. овог члана, изврши упис у судски регистар.

Члан 31.

(1) Високошколска установа у року од 30 дана од дана уписа у судски регистар подноси Министарству захтјев за утврђивање испуњености услова за почетак рада високошколске установе и обављања дјелатности високог образовања (у даљем тексту: захтјев за лиценцирање).

(2) Ако подносилац захтјева за лиценцирање у року утврђеном у ставу 1. овог члана не поднесе захтјев, сматра се да је одустао од захтјева и министар доноси закључак о обустави поступка због одустанка странке.

Члан 32.

(1) Министар формира комисију за провјеру испуњеност услова за почетак рада високошколске установе и обављање дјелатности високог образовања која броји четири члана.

(2) Комисију из става 1. овог члана чине чланови из одговарајуће научно-наставне, односно умјетничко-наставне области са листе домаћих и међународних експерата коју утврђује Савјет за високо образовање,

(3) Виши стручни сарадник за послове лиценцирања запослен у Министарству је члан комисије из става 1. овог члана без права одлучивања.

(4) У изузетним случајевима, ако на листи домаћих и међународних експерата из става 2. овог члана нема експерата из наставно-научне области, односно из уже наставно-научне области којој припада студијски програм, министар може именовати члана комисије из реда домаћих или међународних експерата из одговарајућег поља образовања, односно из уже области образовања, или експерта за област образовања на даљину, са високошколских установа из региона, а у складу са критеријумима за избор експерата које утврђује Савјет.

(5) Акт о именовању комисије из става 1. овог члана обавезно садржи:

- 1) опис послова и задатака,
- 2) начин рада,
- 3) рок за извршење послова и задатака и
- 4) висину накнаде за рад члановима комисије.

Члан 33.

(1) Ако комисија из члана 32. став 1. утврди да високошколска установа не испуњава неки од услова из чл. 15, 16, 17 и 18. овог закона и уредбом из члана 19. овог закона, комисија ће одредити примјерен рок који не може бити дужи од 30 дана, у којем је оснивач дужан да отклони утврђене недостатке.

(2) Сматра се да је високошколска установа одустала од захтјева уколико у року из става 1. овог члана не отколони утврђене недостатке.

Члан 34.

(1) Комисија, у року од 30 дана од дана када јој је достављен уредан захтјев из члана 31. став 1., односно допуна документације из члана 33. став 1., сачињава извјештај о испуњености услова за рад и обављање дјелатности високог образовања и доставља га министарству са препоруком да:

- 1) изда дозволу за рад високошколској установи и
- 2) одбије захтјев високошколске установе за издавање дозволе.

(2) Министар, издаје дозволу за рад у року од 15 дана по достављању извјештаја комисије са препоруком из става 1. тачка 1) овог члана и утврђивању испуњености услова из чл. 15, 16 и 18. овог закона и уредбом из члана 19. овог закона.

(3) Министар рјешењем одбија захтјев за издавање дозволе за рад по достављању извјештаја Комисије са препоруком из става 1. тачка 2) овог члана, односно по утврђивању да нису испуњени услови из чл. 15, 16, 17 и 18. овог закона и уредбом из члана 19. овог закона.

(4) Против рјешења министра из става 3. овог члана није дозвољена жалба али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

(5) У дозволи за рад наводи се:

- 1) назив и сједиште високошколске установе,
- 2) назив, врста, обим студијског програма и година од које се почиње изводити студијски програм,
- 3) звање које се стиче на студијском програму,
- 4) број студената који се може уписати у прву годину студија,
- 5) услови из чл. 15, 16, 17 и 18 овог закона и Уредбе из члана 19. овог закона и
- 6) споразум о преузимању студената са другом акредитованом високошколском установом која изводи подударан студијски програм.

Члан 35.

(1) На основу дозволе министра из члана 34. став 2. новоснована високошколска установа уписује се у Регистар високошколских установа и регистар наставика и сарадника (у даљем тексту: Регистар).

(2) Високошколска установа може уписати студенте и почети са радом након уписа у судски регистар и Регистар.

(3) Високошколска установа која је уписана у Регистар до 31. маја може започети са радом у тој академској години.

(4) Министар доноси Правилник о вођењу Регистра из става 1. овог члана.

Члан 36.

Високошколска установа која је уписана у Регистар, за извођење нових студијских програма може користити и одговарајући простор у закупу, чија површина не може бити већа од 25% површине простора прописаног уредбом из члана 19. овог закона.

Члан 37.

(1) Статусне промјене и престанак рада високошколске установе, врше се у складу са законом који регулише област статусних промјена установа.

(2) Високошколска установа може, у складу са законом:

- 1) проширити дјелатност,
- 2) промијенити назив
- 3) промијенити сједиште уз претходну провјеру испуњености услова из Уредбе из члана 19. овог закона и
- 4) вршити статусне промјене: спајање, подјелу и издвајање.

(3) Статусне промјене из става 2) тачка 4) се обављају на начин и под условима прописаним уредбом из члана 19. овог закона, а на основу захтјева и елабората на које је сагласност дао управни одбор високошколске установе.

Члан 38.

Оснивање нових организационих јединица и рад ван сједишта високошколске установе која је уписана у регистре, обавља се на начин и по поступку предвиђеном за оснивање високошколских установа, а на основу захтјева и елабората прихваћеног од стране сената и управног одбора високошколске установе.

Лиценцирање студијског програма

Члан 39.

(1) Високошколска установа која има дозволу за рад може поднијети Министарству захтјев за лиценцирање новог студијског програма у текућој календарској години за почетак извођења у наредној академској години.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана високошколска установа доставља:

- 1) приједлог елабората о оправданости оснивања новог студијског програма (у даљем тексту: Елаборат о студијском програму),
- 2) процјену и изворе потребних финансијских средстава за оснивање и извођење студијског програма и
- 3) доказ о уплати средстава у износу утврђеном прописима којима се регулишу републичке таксе и накнаде, а за потребе трошкова вођења поступка оснивања студијског програма од фазе подношења захтјева до окончања поступка по захтјеву.

(3) Доказ о финансијским средствима из става 2. тачка 2) за високошколске установе у јавном власништву је потврда од органа државне управе надлежног за послове финансија да су обезбијеђена финансијска средства у висини потребних средстава за реализацију студијског програма.

(4) Доказ о финансијским средствима из става 2. тачка 2) за високошколске установе у приватном власништву је гаранија пословне банке о ороченим финансијским средствима у висини потребних средстава за реализацију студијског програма.

(5) Потребна средства за реализацију студијског програма из става 2. тачка 2) овог члана, обрачунавају се на основу цијене коштања образовања студента за одређени студијски програм и броја студената за који се тражи лиценца.

(6) Министарство у року од 30 дана од дана пријема захтјева обавјештава подносиоца захтјева о уредности и усклађености са законом достављеног захтјева и одређује рок за отклањање евентуално утврђених недостатака, који не може бити дужи од 15 дана.

(7) Министар доноси закључак о обустави поступка због одустанка странке, уколико подносилац захтјева у року из става 6. овог члана не отклони утврђене недостатке.

Члан 40.

Елаборат о студијском програму из члана 39. став 2. тачка 1) обавезно садржи:

- 1) доказе о оправданости оснивања студијског програма, односно о постојању друштвене потребе оснивања студијског програма на том подручју, имајући у виду постојећу Мрежу високошколских установа,
- 2) приједлог студијског програма у складу са чланом 67. овог закона,
- 3) услове прописане чл.15,16,17 и 18. овог закона и уредбом из члана 19. овог закона,
- 4) годишњу цијену коштања студија.

Члан 41.

Министар ће затражити мишљење Савјета за развој високог образовања и осигурање квалитета о Елаборату о студијском програму и надлежних министарстава или других организација, надлежних за област за коју се оснива студијски програм.

Члан 42.

- (1) Министар на основу прибављених мишљења из члана 41. овог закона, може:
  - 1) формирати комисију за лиценцирање студијског програма која, у складу са уредбом из члана 19. овог закона, провјерава испуњеност услова за извођење студијског програма или
  - 2) донијети рјешење о одбијању захтјева.
- (2) Чланови комисије за лиценцирање појединог студијског програма именују се са листе домаћих и међународних експерата коју утврђује Савјет.
- (3) У изузетним случајевима, ако на листи домаћих и међународних експерата из става 2. овог члана нема експерата из наставно-научне области, односно из уже наставно-научне области којој припада студијски програм, министар може именовати члана комисије из реда домаћих или међународних експерата из одговарајућег поља образовања, односно из уже области образовања, или експерта за област образовања на даљину, са високошколских установа из региона, а у складу са критеријумима за избор експерата које утврђује Савјет.
- (4) Рјешење из става 1. тачка 2) је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема рјешења.
- (5) Виши стручни сарадник за послове лиценцирања запослен у Министарству је члан комисије из става 1. овог члана без права одлучивања.
- (6) Министар рјешењем утврђује висину накнаде за рад чланова комисије за лиценцирање.

Члан 43.

- (1) Комисија у року од 30 дана од дана пријема захтјева сачињава извјештај о испуњености услова за извођење студијског програма и доставља га Министарству.
- (2) Министар, у складу са извјештајем из става 1) овог члана доноси рјешење којим:
  - 1) издаје дозволу за извођење студијског програма или
  - 2) одбија захтјев за издавање дозволе за извођење студијског програма.
- (3) Против рјешења министра из став 2. овог члана није дозвољена жалба али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Члан 44.

Високошколска установа којој је издата дозвола из члана 43. став 2. тачка 1. до 31. маја може започети са извођењем тог студијског програма у текућој години години.

Члан 45.

- (1) Високошколска установа престаје са радом:
  - 1) ако престану да постоје услови за обављање дјелатности високошколске установе,
  - 2) ако је високошколској установи изречена мјера привремене забране обављања дјелатности због тога што не испуњава услове у складу са законом, а у року одређеном у изреченој мјери није отклонила те недостатке,
  - 3) ако се правоснажном одлуком суда утврди ништавност уписа у судски регистар,
  - 4) ако се престане бавити дјелатношћу високог образовања као основном дјелатношћу, односно ако се организује у привредно друштво,
  - 5) ако више не постоји потреба за обављањем дјелатности високошколске установе и
  - 6) у другим случајевима одређеним законом или актом о оснивању високошколске установе.

Члан 46.

У случају престанка рада високошколске установе одговорност оснивача је да осигура трајно чување:

- 1) јавних исправа,
- 2) студијских програма,
- 3) архива и
- 4) друге документације.

Општи акт високошколске установе

Члан 47.

Статут је основни општи акт високошколске установе којим се уређује:

- 1) организација, органи и начин рада, управљање и руковођење високошколском установом,
- 2) називи и врста студијских програма,
- 3) обављање научноистраживачког, стручног или умјетничког рада,
- 4) поступак избора у академска звања,
- 5) начин остваривања права и обавеза особља и студента,
- 6) организовање особља и студената и
- 7) евиденција.

Члан 48.

(1) Сенат високошколске установе утврђује приједлог статута, уз претходно прибављено мишљење управног одбора.

(2) Након утврђивања приједлога статута од стране сената, високошколска установа доставља приједлог статута са мишљењем управног одбора Министарству, ради добијања сагласности.

(3) Ако Министарство утврди неусклађеност статута са овим законом и другим законским прописима, даје упутства високошколској установи о отклањању утврђених недостатака.

(4) Министарство даје сагласност на приједлог статута високошколске установе у име Владе.

(5) Сенат усваја статут након добијене сагласности Министарства.

(6) Промјена статута високошколске установе врши се на начин и у поступку предвиђеном за доношење статута.

IV - ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА У ОБЛАСТИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 49.

(1) Високошколска установа спроводи континуирано, по правилу на крају академске године, а највише у интервалима од три академске године, поступак самовредновања и оцјене квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада.

(2) Високошколска установа, односно организациона јединица високошколске установе спроводи поступак из става 1. овог члана у складу са процедурама за обезбјеђење квалитета високошколске установе и критеријумима самовредновања.

(3) Извјештај о самовредновању и оцјени квалитета објављује се тако да буде доступан академском особљу и студентима у тој установи.

Члан 50.

(1) Акредитација је поступак обезбјеђења квалитета високошколске установе или студијског програма, заснован на самовредновању високошколске установе и оцјени независних стручњака, с циљем препознавања и унапређења квалитета високог образовања у оквиру европског простора високог образовања.

- (2) Акредитација се спроводи у три фазе:
  - 1) самовредновањем од стране високошколских установа,
  - 2) вањском провјером од стране комисије стручњака и
  - 3) доношењем одлуке о акредитацији.
- (3) Поступак акредитације се спроводи за постојеће високошколске установе и студијске програме, с циљем вредновања достигнутог нивоа квалитета, у складу са важећим стандардима и критеријумима у области осигурања квалитета.
- (4) Високошколске установе уписане у Регистар високошколских установа из члана 35. став 1. овог закона имају почетну акредитацију до стицања акредитације у складу са чланом 55. став 1. овог закона.

Члан 51.

- (1) Поступак акредитације из члана 50. став 3. тачка 2) овог закона спроводи Агенција за акредитацију високошколских установа Републике Српске (у даљем тексту: Агенција).
- (2) Агенција може закључивати споразуме о сарадњи са другим агенцијама које се баве поступком акредитације високошколских установа односно екстерне евалуације, а по претходно прибављеном мишљењу Савјета.
- (3) Агенција је јавна установа и начин њеног оснивања, организације и рада врши се у складу са законским прописима који регулишу систем јавних служби.
- (4) Агенцију оснива Влада.
- (5) Агенција има својство правног лица, са правима и обавезама утврђеним овим законом, стандардима и упутствима за осигурање квалитета.
- (6) Агенција је самостална, независна и непрофитна организација.

Члан 52.

- (1) Агенцијом руководи директор, који има замјеника.
- (2) Директора и замјеника директора Агенције именује и разрјешава Влада, након спроведеног поступка јавне конкуренције.
- (3) Мандат директора, односно замјеника директора траје четири година и по истеку мандата могу бити поново именовани на исту функцију још један мандат.
- (4) Агенцијом управља управни одбор који има пет чланова.
- (5) Управни одбор Агенције именује и разрјешава Влада на период од четири године након спроведеног поступка јавне конкуренције, с могућношћу реизбора на још један мандат.
- (6) Стручно тијело Агенције је Акредитацијско вијеће којег чине представници одјељења унутар Агенције, Акредитацијског форума, Савјета и студената.
- (7) Статутом Агенције утврђује се начин обављања дјелатности, дјелокруг и начин рада органа управљања и руковођења, те друга питања од значаја за дјелатност и пословање Агенције.

Члан 53.

- (1) Агенција се финансира из буџета Републике и из властитих прихода.
- (2) Средствима буџета се финансирају се:
  - 1) плате и накнаде запослених у складу са прописима који регулишу плате запослених у јавној управи,
  - 2) материјални трошкови,
  - 3) трошкови материјала и услуге и

4) трошкови који се односе на стицање услова за чланство и чланарине у међународним мрежама и асоцијацијама.

Члан 54.

(1) Основна дјелатност Агенције је акредитација високошколских установа и студијских програма који се изводе на високошколским установама у Републици.

(2) Статутом Агенције се прописују остале дјелатности Агенције.

Члан 55.

(1) Високошколска установа којој је издата дозвола за рад дужна је поднијети захтјев за акредитацију високошколске установе и студијског програма најкасније након што изведе једну генерацију студената трогодишњег или четворогодишњег студија од прве године студија и то:

1) једном студијском програму ако имају статус високе школе и

2) пет академских студијских програма из три различите научне односно умјетничке области ако имају статус универзитета.

(2) Високошколска установа подноси захтјев из става 1. овог Агенцији, на обрасцу чију садржину утврђује Агенција.

(3) Поступак акредитације спроводи се редовно у року од пет година.

(4) Агенција, доноси критеријуме за акредитацију високошколских установа и студијских програма по прибављеном мишљењу Савјета.

(5) Агенција усваја листу стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколских установа, односно њихових студијских програма.

(6) Агенција својим актом ближе уређује поступак акредитације и поступак формирања и рада комисије стручњака за акредитацију, која се именује са листе из става 5. овог члана, у складу са Законом.

(7) Комисија стручњака из става 6. овог члана вреднује квалитет високошколске установе и студијског програма у складу са критеријумима и стандардима за осигурање квалитета у високом образовању.

Члан 56.

(1) На основу извјештаја и оцјене комисије стручњака директор Агенције може:

1) донијети рјешење о акредитацији,

2) упутити писмо очекивања или

3) донијети рјешење којим се одбија захтјев за акредитацију.

(2) Рјешењем о акредитацији потврђује се стандард квалитета рада високошколске установе, односно потврђује се да сви или дио студијских програма које она изводи задовољавају тражени стандард квалитета.

(3) Писмо очекивања је акт којим се указује на недостатке у погледу испуњености стандарда квалитета студијског програма, односно високошколске установе и изражава очекивање да ће наведени недостаци бити отклоњени у датом року.

(4) Директор Агенције ће донијети рјешење којим се одбија захтјев за акредитацију за све или дио студијских програма које изводи високошколска установа на основу оцјене комисије стручњака да високошколска установа не испуњава стандарде за осигурање квалитета у високом образовању или ако високошколска установа у року из става 4. овог члана не отклони утврђене недостатке.

(5) Рјешење из става 4. овог члана је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Члан 57.

Високошколска установа чији је захтјев за акредитацију одбијен може поднијети нови захтјев за акредитацију по истеку рока од годину дана од дана доношења рјешења којим се одбија захтјев за акредитацију.

V - ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ

Члан 58.

(1) Приједлог плана уписа студената сва три циклуса циклуса студија високошколске установе достављају Министарству најкасније до 31. јануара, за наредну академску годину.

(2) На приједлог Министарства, Влада доноси одлуку о броју студената за упис у прву годину сва три циклуса циклуса студија на јавним високошколским установама најкасније до 30. априла текуће године за наредну академску годину.

(3) Министар доноси рјешење о броју студената за упис у прву годину сва три циклуса студија на високошколским установама у приватном власништву најкасније до 30. априла текуће године за наредну академску годину.

(4) Високошколске установе достављају Министарству податке о студентима уписаним у прву годину студија најкасније до 30. новембра, о чему Министарство информисе Владу.

Члан 59.

(1) Високо образовање може се стицати редовно и ванредно, у складу са статутом високошколске установе.

(2) Високошколска установа у структури студијског програма прописује облике и начине извођења наставе за ванредни студиј.

(3) Начин извођења ванредног студија уређује се статутом високошколске установе, уз обавезу стицања ECTS бодова, као и на редовном студију.

(4) Ванредни студиј се може изводити на свим циклусима студија.

(5) Студијски програми медицина, стоматологија, фармација, ветерина и архитектура се не могу изводити као ванредни студиј.

Члан 60.

(1) Високошколска установа, односно факултет или умјетничка академија дужна је да организује предавања и друге облике наставе за све студенте који стичу високо образовање на начин прописан чланом 59. став 1. овог закона.

(2) Високошколска установа, односно факултет или умјетничка академија дужна је да на начин доступан јавности информисе студенте:

- 1) о начину, времену и мјесту одржавања наставе,
- 2) циљевима, методама и садржајима наставе,
- 3) садржајима, методама, критеријумима и мјерилима испитивања,
- 4) начину обезбјеђивања јавности на испиту,
- 5) начину остваривања увида у резултате испита и провјера знања и
- 6) о осталим питањима од значаја за студенте.

(3) Обавезе из ст. 1 и 2. овог члана високошколска установа уређује општим актима високошколске установе и факултета или умјетничке академије.

(4) Наставници и сарадници у високошколској установи могу изводити предавања, вјежбе и друге облике наставе на једном од језика конститутивних народа БиХ по властитом избору.

(5) Студенти могу полагати испите на једном од језика конститутивних народа по властитом избору.

(6) Дио наставе може се изводити и на једном од страних језика, уколико то захтијева природа студијског програма.

Члан 61.

(1) Наставни предмети током студирања у правилу су једносеместрални.

(2) Број предмета у једном семестру не може да буде већи од шест.

(3) Наставни предмети могу бити обавезни, изборни и факултативни, што се утврђује студијским програмом.

(4) Наставним планом студија у првом и другом циклусу утврђује 25 часова наставе седмично.

(5) Изузетак од одредбе из става 4. овог члана представљају студијски програми за чију је међународну упоредивост неопходан већи број часова наставе седмично, за које високошколска установа која их изводи, може поднијети Министарству захтјев за добијање сагласности за повећање броја часова.

Члан 62.

(1) Обим студија изражава се збиром ECTS бодова.

(2) Сваки наставни предмет из студијског програма исказује се бројем ECTS бодова.

(3) Између различитих студијских програма може се вршити пренос ECTS бодова

(4) Пренос ECTS бодова се може вршити само између студијских програма из исте врсте студија из члана 7. овог Закона.

(5) Критеријуми и услови преношења ECTS бодова прописују се статутом високошколске установе, односно споразумом високошколских установа или посебним међународним програмима размјене студената.

Члан 63.

(1) Збир од 60 ECTS бодова одговара просјечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне седмице током једне академске године и састоји се од:

1)наставе,

2)самосталног рада,

3)коло кви јума,

4)испита,

5)израде завршних радова,

6) практичног рада и

7)обављања волонтерског рада, у складу са прописима који регулишу ову област.

(2) Високошколска установа у структури студијског програма прописује који су облици ангажовања из става 1. овог члана обавезни за студенте на том студијском програму.

(3) Ближи критеријуми за одређивање ECTS бодова по предметима утврђују се актом високошколске установе.

Члан 64.

(1) Академска година у правилу почиње 01. октобра и траје 12 мјесеци, а састоји се од наставе, испитних рокова и распуста, што се прецизније уређује општим актом високошколске установе.

(2) Настава у академској години може се организовати у:

1) два семестра, у којима настава траје по 15 седмица,

2) три триместра, у којима настава траје по 10 седмица или

3) блокове, у укупном трајању од 30 седмица, чије се појединачно трајање утврђује општим актом високошколске установе.

(3) Настава појединачних предмета, по правилу, организује се и изводи у току једног семестра, једног триместра или једног блока, а најдуже у току два семестра или три триместра.

Члан 65.

(1) Наставним планом утврђује се:

- 1) трајање студија,
- 2) наставни предмети и њихов распоред по годинама и семестрима и
- 3) број сати за разне облике наставе.

(2) Наставни план се објављује прије почетка наставе за наредну академску годину на начин да буде доступан јавности.

Члан 66.

Студијски програм је скуп обавезних, изборних и факултативних предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбјеђују неопходна знања и вјештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

Члан 67.

(1) Студијским програмом утврђују се:

- 1) назив и циљеви студијског програма,
- 2) модел студијског програма,
- 3) област образовања којој припада студијски програм,
- 4) врста студија и исход процеса учења,
- 5) стручни, академски, односно научни назив,
- 6) услови за упис на студијски програм,
- 7) листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем,
- 8) начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања,
- 9) трајање студија и потребно вријеме за извођење појединих облика студија,
- 10) предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама,
- 11) бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима,
- 12) бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима,
- 13) услови уписа студента у сљедећи семестар или триместар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета,
- 14) начин избора предмета из других студијских програма,
- 15) услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија и
- 16) остала питања од значаја за извођење студијског програма.

(2) Ако се студијски програм или дио студијског програма реализује у облику учења на даљину, морају се дефинисати посебни услови из става 1. т. 6) до 15) овог члана, потребни за реализацију студијског програма.

(3) Измјене студијског програма или промјена облика или начина извођења наставе врше се по поступку утврђеном за његово доношење.

(4) Лиценцирана високошколска установа може вршити измјене одобреног студијског програма, без поновног лиценцирања, једном или више пута с тим да укупне измјене не могу прелазити више од 20 ЕЦТС бодова, и о извршеним измјенама дужна је обавијестити Министарство у року од 30 дана од извршених измјена.

(5) Измјене из става 4. овог члана не могу се примјењивати ретроактивно.

Члан 68.

Студијски програми које нуди високошколска установа прилагодљиви су тако да омогућавају улазак и излазак у одговарајућим фазама студија и, у зависности од напретка који је студент остварио, додјелу квалификација или ECTS бодова, уз поштовање важећег ECTS-а.

Члан 69.

(1) Заједнички студиј је заједнички програм које изводе две или више високошколске установе исте врсте прописаних чланом 11. овог закона у Републици Српској које имају дозволу за рад, при чему је само једна високошколска установа носилац.

(2) Високошколска установа може са другом акредитованом високошколском установом у Републици Српској, успоставити заједнички студиј, на темељу заједнички утврђеног студијског програма.

(3) Удружени студиј је заједнички програм двије или више акредитоване високошколске установе исте врсте прописаних чланом 11. овог закона од којих је најмање једна изван Републике Српске.

(4) Успостављање, извођење и завршетак заједничког и удруженог студија уређују се уговором између високошколских установа које га изводе, а у складу са одредбама овог Закона.

(5) Поступак лиценцирања заједничког и удруженог студија врши се подношењем захтјева од стране високошколске установе која је носилац заједничког односно удруженог студија, а према одредбама овог Закона.

(6) Код удруженог студија из става 3. овог члана носилац студија може бити само високошколска установа из Републике Српске.

(7) Студијским програмом заједничког и удруженог студија је тачно одређено који дио програма се похађа на којем од универзитета који организују програме из ст. 1. и 3. овог члана.

(8) Уколико студент слуша наставу и полаже испите на више високошколских установа току заједничког и удруженог студија, обезбијеђено му је аутоматско признавање испита.

(9) По завршеном удруженом или заједничком студију студент добија једну диплому коју издаје високошколска установа која је носилац програма, а потписују је ректори свих високошколских установа које учествују у организацији програма.

(10) Начин извођења студијског програма из ст. 1. и 3. овог члана прописује се општим актом високошколских установа које га организују.

Члан 70.

Високошколска установа може, у складу са студијским програмом и статутом, организовати полагање испита ван сједишта само ако се ради о испиту из наставног предмета чији карактер то захтијева.

Члан 71.

Студент са инвалидитетом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима, у складу са статутом високошколске установе.

Члан 72.

(1) Студент полаже испит по завршетку наставе из тог наставног предмета, на начин предвиђен студијским програмом, у складу са статутом високошколске установе.

(2) Сви облици провјере знања су јавни.

(3) Успјех студената на испиту изражава се оцјеном од пет (не задовољава) која се не уписује у индекс, до оцјене 10 (изванредан успјех).

(4) Високошколска установа може, за неке облике наставе, утврдити и други, нумерички начин оцјењивања.

(5) Општим актима високошколске установе ближе се уређују начин полагања испита и оцјењивање на испиту, у складу са овим законом.

Члан 73.

(1) Испитни рокови су: јануарско-фебруарски, јунско-јулски и августовско- септембарски.

(2) Јануарско-фебруарски рок, јунско-јулски испитни рокови садрже два испитна термина, а и августовско-септембарски три испитна термина.

(3) Поред рокова из става 1. овог члана високошколска установа може организовати и априлски испитни рок.

(4) Априлски испитни рок садржи један испитни термин.

(5) Студенти имају право полагати испите у оба испитна термина прописана ставом 2. овог члана.

(6) Студент стиче услове за упис наредне године студија ако је у студијској години у коју је уписан остварио 60 ECTS бодова.

(7) Студент обнавља годину уколико не оствари услов из става 6. овог члана.

(8) Студенту на првом и другом циклусу студија се продужавају права и обавезе које остварује на основу статуса студента, најдуже у року од једне године од истека посљедње године студија.

(9) Послије истека рока из става 8. студент прелази у статус самофинансирајућег студента и има само право да полаже испите уз накнаду трошкова у складу са општим актом високошколске установе.

(10) Изузетно од става 1. овог члана, високошколска установа може организовати испитне рокове за студенте из става 8. овог члана сваког календарског мјесеца, изузев августа, са по једним испитним термином.

Члан 74.

(1) Послије три неуспјела полагања истог испита, студент полаже испит пред испитном комисијом коју формира декан.

(2) У комисији из става 1. овог члана не може бити наставник који нема избор у наставној-научној области којој припада предмет.

(3) Наставник који је вршио провјеру знања у прва три неуспјела полагања не може бити предсједник комисије.

(4) Одредбе о формирању и начину рада испитне комисије утврђују се општим актом високошколске установе.

Члан 75.

(1) Студент има право да надлежном органу високошколске установе поднесе приговор на добијену оцјену, ако сматра да испит није обављен у складу са законом и општим актом високошколске установе, у року од два дана од добијања оцјене.

(2) Надлежни орган високошколске установе у року од три дана од добијања приговора, у складу са одредбама општег акта високошколске установе, разматра приговор и доноси одлуку по приговору.

(3) Ако се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит пред испитном комисијом у року од седам дана од дана пријема одлуке из става 3. овог члана.

(5) Поступак из ст. 1, 2. и 3. овог члана утврђује се општим актима високошколске установе.

Члан 76.

- (1) Студијским програмом првог циклуса може бити предвиђен завршни рад.
- (2) Студијски програм другог циклуса садржи обавезу израде завршног рада.
- (3) Студијски програм трећег циклуса садржи обавезу израде докторске дисертације.
- (4) Број бодова којима се исказује завршни рад, односно завршни дио студијског програма улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.
- (5) Начин и поступак припреме и одбране завршног рада, односно дисертације уређују се општим актом високошколске установе.

Члан 77.

- (1) Стручни, научни или умјетнички рад за који надлежни орган утврди да је плагијат сматра се ништавим, као и награде, звања и титуле које је лице које се користи плагијатом стекло на основу таквог рада.
- (2) Високошколска установа дужна је да прогласи ништавим све награде, звања и титуле које је лице из става 1. овог члана стекло на тој установи, на основу таквог рада.
- (3) Поступак утврђивања плагијата уређује се статутом високошколске установе у складу са законом.

VI - ИНСТИТУЦИОНАЛНА АУТОНОМИЈА И ПРАВНИ СУБЈЕКТИВИТЕТ

Члан 78.

- (1) Академску заједницу чине сви наставници, сарадници, студенти и други учесници у процесу високог образовања.
- (2) Високо образовање у Републици Српској темељи се на аутономији високошколске установе и академским слободама, у складу са Уставом, међународним уговорима и стандардима и овим законом.

Члан 79.

Високошколске установе уживају слободу у наставном и научноистраживачком и умјетничком раду у оквиру добијене дозволе за рад, без мијешања органа власти.

Члан 80.

Високошколска установа, у складу са одредбама овог закона, има право да:

- 1) иновира пружање високог образовања у оквиру својих лиценци,
- 2) изабере своја управна и руководна тијела,
- 3) уреди своје структуре и активности сопственим правилима у складу с овим законом, другим важећим законима и својим статутима,
- 4) изабере наставно и друго особље,
- 5) утврди правила студирања и услова уписа студената,
- 6) самостално утврђује, развијаје и примјењује студијске програме, истраживачке и умјетничке пројекте,
- 7) самостално остварују наставну, истраживачку и умјетничку сарадњу и дјелатност са другим високошколским установама и
- 8) додјељују звања наставном и другом особљу, у складу са овлашћењима из овог закона.

Члан 81.

- (1) Јавна високошколска у складу са овим законом:

- 1) управља земљиштем и зградама које су у њеном власништву, те уз сагласност оснивача даје у закуп земљиште и зграде, у складу са овим законом и статутом високошколске установе,
  - 2) прима средства из свих законитих извора и истим управља,
  - 3) предлаже Министарству, прије расписивања конкурса за упис нових студената, висину школарине за наредну академску годину за све студијске програме, у складу са мјерилима која се одређују општим актом високошколске установе и којима се утврђује однос између висине школарине и трошкова студија за једну академску годину,
  - 4) утврђује висину других накнада у складу са законом,
  - 5) запошљава особље у складу са правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
  - 6) успоставља правне односе са студентима и
  - 7) закључује споразуме са другим високошколским установама у БиХ и иностранству.
- (2) Јавна високошколска установа статутом и општим актима уређује овлашћења из става 1. овог члана.

Члан 82.

(1) Академско особље ужива слободу да испитује и тестира примљено знање и да нуди нове идеје и мишљења, а да се тиме не излаже опасности од губитка запослења или било које друге привилегије коју евентуално у високошколској установи ужива, што се регулише статутом високошколске установе, а у складу са законом.

(2) Статут високошколске установе садржи и одредбе које:

- 1) осигуравају академском особљу слободу организовања и окупљања у складу са законом и
- 2) штите академско особље од дискриминације према било којем основу, као што је: пол, раса, сексуална оријентација, брачни статус, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, повезаност са неком националном заједницом, имовина, рођење или било који други статус.

Члан 83.

Академско особље високошколске установе има право да објављује резултате свог истраживачког рада, у складу с правилима које високошколска установа има у вези са коришћењем права на интелектуалну својину, поштујући права аутора, високошколске установе и трећих лица.

Члан 84.

Простор високошколске установе је неповредив, и у њега не смију улазити припадници органа надлежног за унутрашње послове без дозволе надлежног органа те установе, осим у следећим случајевима:

- 1) спречавања наступајућег кривичног дјела или кривичног дјела које је у току,
- 2) природне непогоде,
- 3) угрожавања опште сигурности, живота, тјелесног интегритета, здравља и имовине и
- 4) друге несреће.

VII - ОРГАНИЗАЦИЈА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 85.

(1) Организационе јединице универзитета изводе наставни, научноистраживачки или умјетнички рад у једној или више образовних и научних области и могу бити:

- 1) факултети,
- 2) академије и
- 3) научноистраживачки институти.

(2) Организација и надлежности организационих јединица ближе се утврђују статутом универзитета.

(3) Универзитет има својство правног лица.

(4) Организационе јединице немају статус правног лица.

(5) Ради промоције иницијативе организационих јединица, статутом универзитета прецизира се на који начин и у којем омјеру организациона јединица има академска и финансијска овлашћења и одговорности.

(6) Општим актом универзитета, а у складу са прописима којима се уређује област трезорског пословања, регулишу се питања у вези са отварањем рачуна посебних намјена организационих јединица, начин располагања властитим приходима, донацијама или на други начин поред буџетског финансирања.

(7) Организациона јединица универзитета користи печат и штамбиљ универзитета допуњен својим називом.

Члан 86.

(1) Факултет је организациона јединица универзитета која изводи академске студијске програме сва три циклуса студија и струковне студијске програме првог и другог циклуса и развија научноистраживачки рад у једној или више научних области.

(2) Умјетничка академија је организациона јединица универзитета која изводи студијске програме сва три циклуса из области умјетности и која развија умјетничко стваралаштво и научноистраживачки рад у области наука о умјетности.

Члан 87.

(1) Ради унапређивања научноистраживачког рада, универзитет у свом саставу или у саставу својих организационих јединица има најмање један научноистраживачки институт, у складу са статутом универзитета.

(2) Научноистраживачки институт из става 1. овог члана обавља научноистраживачку дјелатност ради остварења општег интереса, а исти мора да:

- 1) је статутом универзитета утврђен као посебна организациона цјелина,
- 2) има простор, опрему и друга средства потребна за остваривање научноистраживачких програма и пројеката и
- 3) институту има у радном односу истраживаче компетентне за истраживање у научној области за коју се оснива институт, од којих је најмање три са пуним радним временом на институту а имају избор у звању редовног или ванредног професора.

(3) Рад научноистраживачког института финансира се из прихода остварених реализацијом научноистраживачких програма и пројеката и других извора.

(4) Статутом универзитета уређују се организација, дјелатност, управљање и руковођење, као и друга питања од значаја за рад научноистраживачког института.

(5) Научноистраживачка дјелатност уређена је посебним законом.

(6) Ради комерцијализације резултата научноистраживачког или умјетничког рада, високошколска установа може бити оснивач центра за трансфер технологије, иновационог центра, пословно-технолошког парка, у складу са законом.

Органи високошколске установе

Члан 88.

- (1) Органи универзитета су:
  - 1) управни одбор,
  - 2) сенат и
  - 3) ректор.
- (2) Органи високе школе су:
  - 1) управни одбор,
  - 2) наставно-струковно вијеће и
  - 3) директор.
- (3) Органи факултета, односно умјетничке академије су:
  - 1) наставно-научно, односно наставно-умјетничко вијеће и
  - 2) декан.
- (4) Високошколска установа може успоставити и друга тијела и органе, у складу са статутом високошколске установе.

Члан 89.

- (1) Управни одбор високошколске установе обавља послове утврђене законом и статутом високошколске установе, а нарочито:
  - 1) доноси статут високошколске установе уз претходно прибављено мишљење сената и сагласност Министарства,
  - 2) доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, на приједлог ректора, за јавне високошколске установе, уз претходну сагласност Министарства,
  - 3) утврђује планове финансирања и развоја,
  - 4) доноси годишњи програм рада високошколске установе, на приједлог сената високошколске установе,
  - 5) доноси финансијски план и усваја годишњи обрачун,
  - 6) усмјерава, контролише и оцјењује рад ректора или директора у домену финансијског пословања,
  - 7) одлучује о коришћењу средстава преко износа утврђеног статутом високошколске установе,
  - 8) одлучује о приговору запослених на одлуке тијела високошколске установе који су у првом степену одлучивали о правима, обавезама и одговорностима запослених из радног односа,
  - 9) подноси оснивачу најмање једанпут годишње извјештај о пословању високошколске установе,
  - 10) доноси одлуку о формирању и укидању организационих јединица на универзитету на приједлог сената,
  - 11) доноси одлуку о висини школарине,
  - 12) доноси опште акте из области материјално-финансијског пословања, у складу са законом и статутом високошколске установе.
- (2) Управни одбор има најмање седам, а највише 11 чланова и чине га представници: академског особља, неакадемског особља, студената и оснивача.
- (3) Представници оснивача, чије именовање врши Влада, чине највише једну трећину укупног броја чланова управног одбора и не могу бити запослени на тој установи.
- (4) Представнике академског и неакадемског особља бира и именује сенат високошколске установе у поступку јавне конкуренције, по процедури утврђеној статутом високошколске установе.

(5) Најмање један члан управног одбора бира се из реда студената, а бира га студентско представничко тијело по процедури утврђеној посебним актом, а именује га сенат високошколске установе.

(6) Представник студената из става 5) овог члана мора бити редован студент који није обнављао ни једну годину студија.

(7) Чланови управног одбора именују се на период од четири године, осим представника студената чији мандат траје једну годину.

(8) Предсједник управног одбора на јавној високошколској установи бира се из реда академског особља, а замјеник предсједника из реда чланова управног одбора које именује оснивач.

Члан 90.

(1) Одговорност за пословање јавне високошколске установе сноси управни одбор.

(2) Одговорност за пословање приватне високошколске установе носе оснивач, односно скупштина оснивача и управни одбор.

Члан 91.

(1) Одговорност за академска питања у високошколској установи има сенат, односно наставно-струковно вијеће, као највише академско тијело које чине представници академског особља и студената.

(2) Сенат, односно наставно- струковно вијеће, високошколске установе одлучује о свим академским питањима, а посебно:

1) одлучује о питањима наставне, научне, умјетничке и стручне дјелатности високошколске установе,

2) даје мишљење на приједлог статута,

3) доноси опште акте у складу са законом и статутом високошколске установе,

4) доноси студијске програме првог, другог и трећег циклуса студија,

5) бира ректора и проректоре универзитета, односно директора високе школе,

6) објављује конкурс за избор наставника и сарадника у складу са правилником из члана 89. став 1. тачка 2) и врши избор академског особља на приједлог наставно-научног и наставно-умјетничког вијећа организационе јединице,

7) именује комисије у поступку стицања доктората наука,

8) даје сагласност на извјештаје у поступку стицања научног звања доктора наука,

9) додјељује почасна звања професор емеритус, те почасни доктор наука,

10) предлаже Министарству број студената за упис у прву годину студија,

11) даје приједлог управном одбору за оснивање и укидање факултета и других организационих јединица на универзитету.

Члан 92.

(1) Сенат, односно наставно- струковно вијеће, високошколске установе одлучује о академским питањима на приједлог стручних органа факултета, односно других организационих јединица, као и других органа високошколске установе.

(2) Најмање двије трећине од укупног броја чланова сената чине редовни професори.

(3) У саставу сената, односно наставно- струковног вијећа, мора бити највише 15% чланова из реда студената - представника студента, са свих циклуса студија који се организују на високошколској установи.

(4) Број чланова, састав, поступак избора и начин рада сената, односно наставно- струковног вијећа, утврђује се статутом високошколске установе.

(5) Декан не може бити члан сената, односно наставно- струковног вијећа, високошколске установе.

(6) Управни одбор може донијети одлуку да чланови сената, односно наставно- струковног вијећа, имају право на накнаду за свој рад, која се исплаћује из властитих прихода високошколске установе, у складу са финансијским планом.

Члан 93.

- (1) Универзитетом руководи ректор, у складу са законом и статутом универзитета.
- (2) Сенат бира проректоре, на приједлог ректора.
- (3) Мандат проректора почиње и завршава се истовремено кад и мандат ректора.
- (4) Високом школом руководи директор, у складу са законом и статутом високе школе.

Члан 94.

(1) Ректор универзитета, односно директор високе школе обавља послове утврђене законом и статутом високошколске установе, а нарочито:

- 1) заступа и представља високошколску установу,
- 2) организује и руководи радом високошколске установе и одговоран је за законитост рада,
- 3) доноси појединачне акте у складу са законом и статутом високошколске установе,
- 4) предлаже опште акте у складу са законом и статутом високошколске установе,
- 5) предлаже тијелима високошколске установе мјере за унапређење рада,
- 6) предлаже управном одбору мјере за ефикасно и законито обављање дјелатности високошколске установе,
- 7) предлаже основе планова рада и развоја високошколске установе управном одбору,
- 8) предлаже управном одбору правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, по претходно прибављеном мишљењу организационих јединица,
- 9) извршава одлуке управног одбора и других органа високошколске установе,
- 10) одлучује о коришћењу средстава до износа утврђеног статутом високошколске установе,
- 11) одлучује о правима, обавезама и одговорностима радника из радног односа,
- 12) одлучује о радном статусу академског особља на приједлог научно-наставног вијећа организационе јединице,
- 13) подноси управном одбору извјештај о финансијском пословању високошколске установе,
- 14) извршава финансијски план,
- 15) учествује у раду Ректорске конференције Републике Српске (у даљем тексту: Ректорска конференција) и Ректорске конференције БиХ, односно у раду Конференције високих школа Републике Српске (у даљем тексту: Конференција високих школа) и
- 16) обавља и друге послове у складу са законом и статутом високошколске установе.

(2) Против одлука ректора или директора високе школе из става 1. овог члана може се поднијети приговор управном одбору високошколске установе.

(3) Против коначне одлуке управног одбора може се покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 95.

(1) Ректор универзитета, односно директор високе школе за свој рад у домену академских питања одговара сенату, односно наставно- струковног вијећа.

(2) Ректор универзитета, односно директор високе школе за свој рад у домену пословања одговара управном одбору, у складу са одредбама овог закона које се односе на одговорност за пословање високошколске установе.

Члан 96.

(1) За ректора може бити изабран наставник у научно-наставном звању редовног професора, високог наставно научног и истраживачког академског угледа и дигнитета, који је у радном односу са пуним радним временом на универзитету на који се пријављује на конкурс за ректора.

(2) За директора високе школе може бити бирано лице које испуњава услове за наставника високе школе и које је у радном односу на неодређено вријеме, са пуним радним временом на високој школи у којој је кандидат за директора.

(3) Ректора универзитета бира сенат на основу јавног конкурса.

(4) Директора високе школе бира наставно-струковно вијеће на основу јавног конкурса.

(5) Ректор универзитета, односно директор високе школе бира се на период од четири године са могућношћу једног реизбора.

(6) Поступак избора и разрјешења, те разлози за смјену ректора универзитета, односно директора високе школе прије истека мандата уређују се статутом високошколске установе.

Члан 97.

Ректор универзитета, односно декан факултета или директор високе школе, финансијски директор високошколске установе и оснивач приватне високошколске установе не може бити лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дјело у обављању службене дужности.

Члан 98.

(1) Стручни орган факултета, односно умјетничке академије је наставно-научно вијеће односно наставно-умјетничко вијеће (у даљем тексту: вијеће).

(2) Вијеће чине наставници и сарадници у радном односу са пуним радним временом на високошколској установи, који изводе наставу на студијским програмима на организационој јединици, и представници студената свих циклуса студија, које организује организациона јединица у броју који не може бити мањи од 15% укупног броја чланова вијећа, у складу са статутом универзитета.

(3) Наставник односно сарадник из става 2) овог члана може да буде само члан једног вијећа и то на оној организационој јединици на којој је распоређен у складу са уговором о раду.

(4) Чланови вијећа из реда студената бирају се непосредно на организационој јединици, из реда најуспјешнијих студената, водећи рачуна о равномјерној заступљености свих година и циклуса студија.

(5) Високошколска установа општим актом прописује начин и поступак избора чланова вијећа из реда студената.

(6) Изузетак од става 2. овог члана је да члан вијећа може бити и наставник у научно-наставном звању из клиничких грана медицине и стоматологије, који је у радном односу са непуним радним временом на универзитету, а има закључен уговор о раду са пуним радним временом са здравственом установом која је наставна база универзитета.

(7) У раду вијећа могу учествовати, без права одлучивања и одговорни наставници на предметима студијских програма који се изводе на организационој јединици, а који су на том универзитету у радном односу са непуним радним временом, у складу са статутом универзитета.

(8) Вијеће у оквиру своје надлежности:

1) даје мишљење и приједлоге сенату, односно наставно-струковном вијећу, о академским, научним, умјетничким и стручним питањима, у складу са статутом универзитета,

2) даје приједлоге сенату, односно наставно-струковном вијећу, у вези са промјенама у структури и садржају студијских програма и наставним методама,

3) даје приједлог ректору у вези са радним статусом академског особља,

- 4) бира представника у сенат универзитета, односно наставно-струковног вијећа високе школе,
- 5) предлаже програм развоја организационе јединице,
- 6) образује комисију за подношење извјештаја за избор у научно-наставно, односно умјетничко-наставно звање и утврђује приједлог одлуке о избору кандидата,
- 7) именује комисије у поступку израде завршног рада на другом циклусу студија и
- 8) обавља и друге послове у складу са статутом и другим општим актима универзитета и факултета, односно умјетничке академије.

Члан 99.

(1) Орган руковођења факултета или умјетничке академије је декан, а орган руковођења научноистраживачког института је директор.

(2) Декан, односно директор представља организациону јединицу, одговоран је за законитост рада и има права и обавезе у складу са законом и статутом универзитета.

(3) За декана организационе јединице може бити именован наставник у научно-наставном звању редовног или ванредног професора који је запослен са пуним радним временом на том универзитету и члан је вијећа те организационе јединице.

(4) Изузетак од става 3. овог члана је да за декана може бити именован и наставник у научно-наставном звању из клиничких грана медицине и стоматологије, који је у радном односу са непуним радним временом на универзитету, а има закључен уговор о раду са пуним радним временом са здравственом установом која је наставна база универзитета, уз обавезу да по избору за декана заснује радни однос са пуним радним временом на универзитету.

(5) Мандат декана траје четири године са могућношћу једног реизбора на функције декана.

(6) Мандат декана почиње и завршава се истовремено кад и мандат ректора.

(7) Декана именује и разрјешава ректор, уз претходно мишљење вијећа организационе јединице, по процедури утврђеној статутом универзитета.

(8) Декан доноси појединачне акте у складу са законом и статутима и општим актима универзитета.

(9) Декан за свој рад одговара наставно-научном вијећу факултета или умјетничке академије и органима универзитета, у складу са статутом универзитета.

(10) Избор и разрјешење директора организационе јединице утврђује се статутом универзитета.

(11) Поступак разрјешења декана, те разлози за смјену прије истека мандата, утврђују се статутом универзитета.

Члан 100.

(1) Високошколска установа може прописати статутом функцију и послове финансијског директора.

(2) Финансијски директор:

1) предлаже опште акте из области финансијског пословања,

2) предлаже планове финансирања и развоја,

3) спроводи финансијски план, усмјерава и контролише рад у домену финансијског пословања и

4) извршава одлуке органа у складу са законом и статутом.

(3) За свој рад финансијски директор одговара ректору и управном одбору.

(4) Поступак и услови избора, послови и остала питања која се односе на функцију финансијског директора уређују се статутом.

Члан 101.

(1) Високошколска установа или њена организациона једница, уз сагласност сената, односно наставно-струковног вијећа, и управног одбора високошколске установе могу основати своје центре у којима се обавља дјелатност којом се повезује пракса, наука, умјетност и високо образовање и у чијем раду учествују и студенти (инжењерски бирои, радионице, правни центри, центри за социјални рад и другу помоћ грађанима, ветеринарске и друге амбуланте, производни центри, туристичке и друге организације, галерије).

(2) Оснивање, руковођење и дјелатност центара из става 1. овог члана уређује се општим актом високошколске установе.

(3) Добит остварена обављањем послова из става 1. овог члана користи се искључиво за унапређење рада организационе јединице, односно високошколске установе.

(4) У случају када је поједина дјелатност уређена посебним прописима (здравствена дјелатност, пружање правне помоћи и др.) поједини центри из става 1. овог члана оснивају се и њихов се рад уређује уз сагласност министра надлежног за одређено подручје.

(5) У складу са статутом високошколске установе и студијским програмом, високошколске установе, односно организационе јединице на основу уговора са одговарајућим правним лицем (болницом, домом здравља, адвокатском канцеларијом, инжењерским биром, владином институцијом...) могу извођење дијела наставе организовати у том правном лицу под вођством својих наставника, а уз учешће стручњака из те области.

VIII - АКАДЕМСКО ОСОБЉЕ

Члан 102.

(1) Академска звања на високошколским установама су: научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка.

(2) Научно-наставна и умјетничко-наставна звања на универзитету су:

- 1) редовни професор,
- 2) ванредни професор и
- 3) доцент.

(3) Наставна звања на високој школи су:

- 1) професор високе школе и
- 2) предавач високе школе.

(4) Сарадничка звања на универзитету су:

- 1) лектор,
- 2) виши умјетнички сарадник,
- 3) асистент и
- 4) умјетнички сарадник.

(5) Сарадничка звања на високој школи су:

- 1) асистент и
- 2) умјетнички сарадник.

(6) На универзитету се могу стицати и научна и истраживачка звања, у складу са прописима који регулишу научноистраживачку дјелатност и статутом универзитета.

Члан 103.

(1) Минимални услови за избор академског особља у научно-наставна и сарадничка звања на универзитету су:

1) за асистента може бити биран кандидат који има завршен други циклус студија са најмање 300 ECTS бодова и најнижом оцјеном 8,0 или 3,5 на оба циклуса или магистар наука са оцјеном 8,0 или 3,5 на дипломском и магистарском студију, те да није обнављао ни једну годину студија у току школовања,

2) за лектора може бити биран кандидат који има завршен други циклус студија са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија 8,0 или 3,5, односно научни степен магистра наука са оцјеном 8,0 или 3,5 на дипломском и магистарском студију, те да није обнављао ни једну годину студија у току школовања, и објављене стручне и научне радове,

3) за доцента може бити биран кандидат који:

1. има научни степен доктора наука или завршен трећи циклус студија у одговарајућој научној области ускладу са Правилником о научно-наставним областима са оцјеном 8,0 или 3,5 на дипломском и магистарском студију односно на првом и другом циклусу студија,

2. Правилник из става 1. тачка 3. подтачка 1. овог закона доноси министар просвјете и културе и министар науке и технологије

3. има најмање три научна рада из уже научне области за коју се бира, објављена у категорисаним научним часописима и зборницима од којих су два на SCI, SSCI, JCR, SCOPUS I AHCL листи и

4. показане наставничке способности,

4) за ванредног професора може бити биран кандидат који:

1. има проведен најмање један изборни период у звању доцента,

2. има најмање пет научних радова из уже научне области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима од којих су два на SCI, SSCI, JCR, SCOPUS I AHCL листи након избора у звање доцента,

3. има објављену књигу (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) или патент, односно оригинални метод у одговарајућој научној области, признат као заштићена интелектуална својина, након избора у звање доцента и

4. је био члан комисије за одбрану магистарског или докторског рада, или има менторство кандидата за степен другог циклуса,

5) за редовног професора може бити биран кандидат који:

1. има проведен најмање један изборни период у звању ванредног професора,

2. има најмање осам научних радова из уже научне области за коју се бира објављених у научним часописима и зборницима од којих су два на SCI, SSCI, JCR, SCOPUS I AHCL листи, након стицања звања ванредног професора,

3. има најмање двије објављене књиге (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) након стицања звања ванредног професора,

4. је успјешно реализовао менторство кандидата за степен другог или трећег циклуса и

5. има успјешно остварену међународну сарадњу са другим универзитетима и релевантним институцијама у области високог образовања.

(2) Приликом избора у научно-наставна звања узима се у обзир и вредновање наставничких способности у оквиру система квалитета универзитета.

Члан 104.

(1) Минимални услови за избор у наставно-умјетничка и сарадничка звања у које се бира академско особље на студијским програмима на универзитету, ако је за наставни предмет од нарочитог значаја умјетнички критеријум, су:

1) за умјетничког сарадника може бити биран кандидат који:

1. има завршен први циклус студија са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0 или 3,5 и
  2. најмање три умјетничка остварења на колективним презентацијама,
- 2) за асистента може бити биран кандидат који има завршен други циклус студија са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0 или 3,5 на оба циклуса или магистар наука са просјечном оцјеном 8,0 или 3,5 на дипломском и магистарском студију, те да није обнављао ни једну годину студија у току школовања,
- 3) за вишег умјетничког сарадника може бити биран кандидат који има:
1. завршен други циклус студија са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија 8,0 или 3,5 и
  2. јавно представљене облике умјетничког стваралаштва,
- 4) за доцента може бити биран кандидат који има:
1. завршен други циклус студија,
  2. јавно представљене облике умјетничког стваралаштва и
  3. показане резултате у наставном раду,
- 5) за ванредног професора може бити биран кандидат који има:
1. завршен други циклус студија,
  2. проведен најмање један изборни период у звању доцента, већи број јавно представљених облика умјетничког стваралаштва које представља самосталан допринос развоју умјетности,
  3. признања за успјешно дјеловање у одговарајућој области умјетности и
  4. показане резултате у наставном раду,
- 6) за редовног професора може бити биран кандидат који има:
1. има завршен други циклус студија,
  2. проведен најмање један изборни период у звању ванредног професора,
  3. јавно представљена изузетна умјетничка дјела која су значајно допринијела развоју културе и умјетности у академској и друштвеној заједници,
  4. признања за успјешно дјеловање у одређеној области,
  5. показане резултате у наставном раду и
  6. значајан допринос подизању наставног и умјетничког кадра.
- (2) Приликом избора у умјетничко-наставна звања узима се у обзир и вредновање наставничких способности у оквиру система квалитета универзитета.

Члан 105.

(1) Минимални услови за избор у наставна и сарадничка звања на високој школи су:

- 1) за асистента може бити биран кандидат који има завршен други циклус студија са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0 или 3,5 на оба циклуса и да у току школовања није обновио годину нити на једном циклусу,
- 2) за предавача високе школе може бити биран кандидат који има:
  1. завршен други циклус студија са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија 8,0 или 3,5, односно научни степен магистра наука,
  2. показане наставничке способности и
  3. објављена најмање два научна рада из области за коју се бира, објављена у научним часописима и зборницима са рецензијом и
- 3) за професора високе школе може бити биран кандидат који има:
  1. научни степен доктора наука у одговарајућој научној области,
  2. најмање три научна рада из области за коју се бира, објављена у научним часописима и зборницима са рецензијом и

3. показане наставничке способности.

(2) На високој школи наставу могу изводити и лица која имају звање редовног професора, ванредног професора и доцента, изабрана у звање на универзитетима.

(3) Приликом избора у наставна звања узима се у обзир и вредновање наставничких способности у оквиру система квалитета високе школе.

Члан 106.

(1) Минимални услови за избор у наставна и сарадничка звања на високој школи, ако је за наставни предмет од нарочитог значаја умјетнички критеријум, су:

1) за умјетничког сарадника може бити биран кандидат који има:

1. завршен први циклус студија са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0 или 3,5 и да у току школовања није обновио годину нити на једном циклусу и

2. најмање три умјетничка остварења на колективним презентацијама,

2) за асистента може бити биран кандидат који има завршен други циклус студија са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0 или 3,5 или магистар наука са оцјеном 8,0 или 3,5 на дипломском и магистарском студију те да није обнављао ни једну годину студија у току школовања,

3) за предавача високе школе може бити биран кандидат који има:

1. завршен најмање први циклус студија са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0 или 3,5,

2. јавно представљене облике умјетничког стваралаштва и

3. показане наставничке способности и

4) за професора високе школе може бити биран кандидат који има:

1. завршен други циклус студија са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија 8,0 или 3,5 или магистар наука са оцјеном 8,0 или 3,5 на дипломском и магистарском студију те да није обнављао ни једну годину студија у току школовања,

2. јавно представљене облике умјетничког стваралаштва и

3. показане наставничке способности.

(2) На високој школи наставу могу изводити и лица која су изабрана у звање на умјетничко-наставним предметима на универзитетима.

(3) Приликом избора у умјетничко-наставна звања узима се у обзир и вредновање наставничких способности у оквиру система квалитета високе школе.

Члан 107.

Ближи услови за избор у научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања утврђују се општим актом високошколске установе.

Члан 108.

Приликом избора у исто или више звање узимају се у обзир само објављени радови, књиге и резултати властитих истраживања у примјени, пројекти, те менторства, односно јавно представљени облици умјетничког стваралаштва у времену од посљедњег избора.

Члан 109.

Период на који се бира академско особље на универзитету је:

1) умјетнички сарадник - на период од четири године са могућношћу једног поновног избора,

- 2) асистент - на период од пет година са могућношћу једног реизбора уколико је завршио трећи циклус или докторске студије,
- 3) виши умјетнички сарадник - на неодређено вријеме,
- 4) лектор - на период од пет година с могућношћу једног поновног избора,
- 5) доцент - на период од пет година с могућношћу поновног избора,
- 6) ванредни професор - на период од шест година с могућношћу поновног избора и
- 7) редовни професор - на неодређено вријеме.

Члан 110.

Период на који се бира академско особље на високој школи је:

- 1) умјетнички сарадник - на период од четири године са могућношћу једног поновног избора,
- 2) асистент - на период од пет година са могућношћу једног реизбора уколико је завршио трећи циклус или докторске студије,
- 3) предавач високе школе - на период од пет година с могућношћу поновног избора и
- 4) професор високе школе - на неодређено вријеме.

Члан 111.

(1) Прије почетка сваке академске године, високошколска установа утврђује одговорне наставнике и сараднике за ту академску годину.

(2) За одговорне наставнике и сараднике на универзитету одређују се наставници и сарадници који испуњавају прописане услове и који су изабрани у прописаном поступку према овом закону или закону који је био важећи у вријеме када су изабрани у звање.

(3) За одговорног наставника на академском студијском програму који се изводи на високој школи одређује се наставник који има научни степен доктор наука у одговарајућој научној области.

(4) Наставнику именованом на јавну функцију мирују права и обавезе на високошколској установи у периоду док обавља ту функцију, а најдуже један мандат.

(5) Високошколска установа је дужна да јавно објави листу одговорних наставника.

Члан 112.

(1) Универзитет може, на приједлог факултета или друге организационе јединице, додијелити звање професор емеритус редовном професору, пензионисаном последије ступања на снагу овог закона, који се посебно истакао својим научним, односно умјетничким радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбјеђивању наставно-научног, односно умјетничког подмлатка у области за коју је изабран.

(2) Професор емеритус може:

- 1) учествовати у извођењу наставе на другом и трећем циклусу студија,
- 2) учествовати у изради истраживачких пројеката,
- 3) бити члан комисије за избор у звања и
- 4) бити члан комисије за одбрану мастер, магистарског и докторског рада.

(3) Наставник из става 1. овог члана не може бити одређен за одговорног наставника из члана 111. става 1. овог закона.

(4) Поступак и услови додјеле звања и права лица из става 1. овог члана ближе се утврђују општим актом универзитета.

(5) Права и обавезе лица које је изабрано у звање из става 1. овог члана утврђује се уговором о ангажовању за извођење наставе.

(6) Право из става 1. овог члана професор емеритус може остваривати до навршене 75. године живота.

(7) Универзитет може додијелити и звање почасни доктор наука, у складу са условима и процедурама утврђеним статутом универзитета и општеприхваћеним стандардима у научноистраживачкој и образовној дјелатности.

Члан 113.

(1) Наставу страних језика на нематичном факултету и наставу вјештина може изводити и наставник страног језика, односно вјештина, који је завршио основне студије или други циклус студија с најмањом просјечном оцјеном 8,0 или 3,5 и на првом и на другом циклусу студија, који има објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад.

(2) Општим актом високошколске установе ближе се уређује:

1) начин избора и

2) вријеме на које се бира наставник страног језика, односно вјештина.

Члан 114.

(1) Истакнути научник, стручњак или умјетник може да учествује у остваривању дијела наставе на наставном предмету на високошколској установи, у складу са статутом.

(2) На академији умјетности сарадници могу, у сарадњи са наставником, изводити наставу из дијела програма или појединих облика стручног, односно умјетничког рада, обуку из стручних знања и вјештина, вјежбе и друге послове утврђене статутом.

Члан 115.

(1) За потребе реализације дијела практичне наставе, која се реализује ван високошколске установе, високошколска установа може изабрати у звање сарадника ван радног односа, а које је лице запослено у установи гдје се дио практичне наставе реализује.

(2) Услови за избор у звање лица из става 1. овог члана утврђују се општим актом високошколске установе.

Члан 116.

(1) Избор академског особља врши се на основу јавног конкурса, у складу са условима и критеријумима утврђеним законом, статутом високошколске установе и општеприхваћеним стандардима у датој струци.

(2) Конкурс за избор наставника и сарадника објављује се најкасније шест мјесеци прије истека времена за које је наставник, односно сарадник биран.

(3) Избор у звање наставника и сарадника високошколска установа обавља у року од шест мјесеци од дана објављивања конкурса.

(4) У случају да процедура избора академског особља није завршена у року из претходног става, неће се покретати поступак раскида уговора о раду до окончања поступка избора, а најдуже у року од годину дана од дана расписивања конкурса.

Члан 117.

(1) Универзитет може, ангажовати наставнике и лекторе који имају одговарајући избор са другог универзитета из Републике, БиХ или иностранства за извођење наставе, а у складу са статутом универзитета.

(2) Висока школа може ангажовати наставнике који имају одговарајући избор са друге високошколске установе из Републике, БиХ или иностранства за извођење наставе, а у складу са статутом високе школе.

(3) Наставници из ст. 1. и 2. овог члана могу бити одређени за одговорне наставнике у складу са чланом 111. став 1. овог закона.

(4) Права и обавезе наставника из ст. 1. и 2. овог члана уређују се уговором о ангажовању у настави, под условима и на начин прописан актом високошколске установе.

(5) Лица из става 1. овог члана могу бити уговорно ангажовани у настави до навршене 68. године живота.

(6) Одредба става 5. овог члана примјењиваће се закључно са академском 2020/21. године.

Члан 118.

(1) Вијеће организационе јединице универзитета, односно наставно-струковно вијеће високе школе образује комисију за подношење извјештаја о пријављеним кандидатима.

(2) Комисија из става 1. овог члана се састоји од најмање три наставника из научног поља, од којих је најмање један из уже научне области за коју се наставник, односно сарадник бира.

(3) Приликом именовања комисије из става 1. овог члана, најмање један члан комисије мора бити у радном односу на другој високошколској установи.

(4) Чланови комисије из става 1. овог члана су у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира.

(5) Вијеће организационе јединице универзитета разматра извјештај комисије из става 1. овог члана и утврђује приједлог одлуке о избору кандидата за одређено научно-наставно, односно умјетничко-наставно звање, који заједно са свим изборним материјалом доставља сенату.

Члан 119.

Извјештај комисије из члана 118. овог закона садржи:

- 1) биографске податке о пријављеним кандидатима,
- 2) преглед и мишљење о досадашњем научном, стручном, односно умјетничком раду пријављених кандидата,
- 3) податке о објављеним радовима,
- 4) мишљење о испуњавању других услова утврђених овим законом,
- 5) приједлог за избор кандидата у одређено звање наставника, односно сарадника и
- 6) друге елементе прописане подзаконским актом и статутом високошколске установе.

Члан 120.

(1) Кандидат за избор у научно-наставно звање, који раније није изводио наставу у високошколским установама, дужан је да пред комисијом коју формира вијеће организационе јединице, односно наставно-струковно вијеће високе школе, одржи предавање из наставног предмета уже научне области за коју је конкурисао.

(2) Високошколска установа дужна је да јавно огласи вријеме одржавања предавања из става 1. овог члана.

Члан 121.

(1) Избор кандидата у научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања врши сенат, односно наставно-струковно вијеће високе школе.

(2) Одлука о избору у звање доноси се већином гласова укупног броја чланова сената, односно наставно-струковног вијећа, а на основу приједлога одлуке наставно-научног вијећа факултета и извјештаја комисије из члана 118. овог закона.

Члан 122.

(1) Кандидат може поднијети захтјев за преиспитивање одлуке о избору кандидата у научно-наставна или умјетничко-наставна звања сенату, у року од 15 дана од дана пријема обавјештења о одлуци сената, односно наставно-струковног вијећа.

(2) Одлука сената, односно наставно-струковног вијећа, по захтјеву за преиспитивање, је коначна и против исте се може покренути управни спор.

Члан 123.

(1) У погледу права, обавеза и одговорности академског особља и других лица запослених у високошколској установи примјењују се законски прописи којима се уређују радни односи, ако овим законом није другачије одређено.

(2) Приликом запошљавања административног особља у јавној високошколској установи, водиће се рачуна о равноправној заступљености припадника конститутивних народа и националних мањина.

Члан 124.

(1) Академско особље закључује уговор о раду с високошколском установом на неодређено вријеме у складу са статутом високошколске установе, уз обавезу спровођења поновног избора у исто или избора у више звање по истеку периода на које су изабрани.

(2) У случају да лица из става 1. овог члана која су закључила уговор о раду на неодређено вријеме, не буду изабрана у исто или више звање због неиспуњавања обавеза из уговора о раду, покренуће се поступак раскида уговора о раду.

(3) Обавеза спровођења поновног избора из става 1. овог члана престаје након што наставник буде изабран у звање редовног професора на универзитету и професора високе школе на високој школи, те након што сарадник буде изабран у звање вишег умјетничког сарадника на универзитету.

Члан 125.

(1) Наставник и сарадник имају право на мировање рокова за избор у академска звања и на мировање права и обавеза из радног односа, у вријеме док обављају дужност ректора или проректора у високошколској установи, у складу са њеним статутом или док обављају другу јавну функцију, не дуже од једног мандата.

(2) Наставнику или сараднику који се налази на породилском одсуству или боловању дуже од годину дана изборни период се продужава за то вријеме.

(3) Наставнику и сараднику, на приједлог сената односно наставно-струковног вијећа високошколске установе, може бити одобрено плаћено одсуство у трајању од једне школске године ради научног, умјетничког или стручног рада или усавршавања, у складу са статутом високошколске установе.

(4) Наставнику и сараднику, на приједлог сената односно наставно- струковног вијећа високошколске установе, може бити одобрено неплаћено одсуство у трајању од најдуже четири године ради наставка школовања, у складу са статутом високошколске установе.

(5) Ако се наставник или сарадник одлуче за коришћење права из ст 1, 3 и 4. овог члана, дужан је да се обрати високошколској установи захтјевом за одобрење.

(6) Високошколска установа дужна је одлучити о захтјеву из става 5. овог члана у складу са законом и општим актом високошколске установе.

(7) У случајевима из ст. 1, 2, 3 и 4. високошколска установа је дужна обезбиједити редовно одвијање свих облика наставе.

Члан 126.

(1) Наставник, односно сарадник високошколске установе може закључити уговор о допунском раду на другој високошколској установи само уз претходну сагласност ректора, а на приједлог сената односно наставно-струковног вијећа, са којим има заснован радни однос са пуним радним временом.

(2) Општим актом високошколске установе уређују се услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника на другој високошколској установи.

Члан 127.

(1) Наставнику престаје радни однос на високошколској установи на крају школске године у којој је навршио 68 година живота.

(2) Одредба става 1. овог члана примјењиваће се закључно са академском 2020/21. године.

(3) Лице пензионисано у складу са прописима друге државе не може изводити наставу на високошколским установама у Републици Српској.

(4) Изузетак од става 3. овог члана је да лица могу бити чланови комисија за одбрану мастер, магистарског рада и докторске дисертације.

Члан 128.

Професори који су пензионисани у звању редовног професора могу бити чланови у комисијама за изборе у академска звања и комисија за одбрану мастер, магистарског и докторског рада до навршених 75 година живота, уколико нема могућности да се у комисији ангажују наставници из радног односа.

IX – СТУДЕНТИ

Члан 129.

(1) Студенти који су уписани на високошколску установу закључују уговор са високошколском установом, у складу са овим законом и статутом високошколске установе.

(2) Уговором из става 1. овог члана обавезно се утврђује:

1) начин обезбјеђивања настављања и завршетка школовања у случају престанка рада високошколске установе или престанка извођења одређеног студијског програма,

2) висина школарине и остале финансијске обавезе,

3) звање које студент стиче завршетком студијског програма,

4) дужина трајања студија и

5) остала права и обавезе студента, у складу са статутом високошколске установе.

(3) Статутом универзитета ректор може дати овлашћење декану факултета или умјетничке академије да закључује уговор са студентима уписаним на тој организационој јединици.

(4) Студенту који је уписан на високошколску установу издаје се студентска књижица - индекс.

Члан 130.

У складу са статутом високошколске установе, студенти имају право:

1) да користе библиотеку и базе података без накнаде и друге услуге за студенте које се налазе у високошколској установи,

2) да учествују на изборима за студентска мјеста у студентским представничким тијелима и другим тијелима установљеним у складу са статутом високошколске установе, као и да се боре за заштиту аутономије и дигнитета високошколске установе,

3) да учествују у систему осигурања квалитета високошколске установе и

4) на признавање и пренос бодова између акредитованих високошколских установа у Републици, БиХ и у иностранству, у складу са овим законом,

5) учествују у пројектима које реализују високошколске установе.

Члан 131.

Студенти уписани на високошколску установу имају обавезе да:

- 1) присуствују предавањима, вјежбама, семинарима и другим облицима наставе организованим у оквирима предмета студијског програма, у складу са њиховим статусом,
- 2) се придржавају правила која је установила високошколска установа,
- 3) указују дужно поштовање према правима особља и других студената и
- 4) указују дужну и пуну пажњу свом студију и учествују у академским активностима.

Члан 132.

Статут високошколске установе садржи одредбе које:

- 1) осигуравају слободу студената да, у складу са овим законом, испитују и тестирају примљена знања и да нуде нове идеје и мишљења, а да се тиме не излажу опасности од губитка свог статуса или било које друге привилегије коју евентуално у високошколској установи уживају,
- 2) осигуравају студентима, у складу са законом, слободу говора, организације и окупљања студената,
- 3) штите студенте од дискриминације према било којем основу, као што је: пол, раса, сексуална оријентација, брачни статус, боја коже, вјера, језик, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, повезаност са неком националном заједницом, имовина, рођење или било који други статус и
- 4) пружају правичне и непристрасне механизме рјешавања дисциплинских питања која се тичу студената.

Члан 133.

(1) Студенти имају право да изнесу своја мишљења у погледу квалитета наставе, наставног особља или других услуга високошколске установе, а статут високошколске установе уређује правично рјешавање таквих притужби, у року који не може бити дужи од 30 дана.

(2) Околности под којима студенти исписани из академских или дисциплинских разлога, као и жалбени поступци разрађени су статутом високошколске установе.

(3) Студенти имају право да оспоре пред надлежним судом коначне одлуке високошколске установе из става 2. овог члана које се на њих односе.

Члан 134.

(1) Студенту се на његов захтјев одобрава мировање права и обавеза у случају:

- 1) теже болести,
- 2) боравка на стручној пракси у трајању од најмање шест мјесеци,
- 3) његе дјетета до годину дана живота,
- 4) одржавања трудноће,
- 5) вршења руководних функција у студентском представничком тијелу и
- 6) у другим случајевима предвиђеним општим актом високошколске установе.

(2) Правилима студирања одређује се орган, процедура и услови остваривања права из става 1. овог члана.

Члан 135.

(1) Студент одговара за повреду обавезе која је у вријеме извршења била утврђена општим актом високошколске установе.

(2) За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мјера искључења са студија на високошколској установи.

(3) Покретање дисциплинског поступка застаријева по истеку шест мјесеци од дана сазнања о учињеној повреди, односно 12 мјесеци од када је повреда учињена.

(4) Општим актом високошколске установе утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студента.

Члан 136.

Организовање смјештаја и исхране студената врши се у складу са законом који регулише област студентског стандарда.

Члан 137.

(1) Статус студента престаје:

- 1) завршетком студијског програма и добијањем звања за које се студент школује,
- 2) исписом из високошколске установе прије завршетка студија,
- 3) када студент не упише годину студија, а не мирују му права и обавезе студента,
- 4) не обнови упис у исту годину у прописаном року, а не мирују му права и обавезе студента и
- 5) када високошколска установа изрекне студенту дисциплинску мјеру искључења са високошколске установе.

Члан 138.

Област студентског организовања регулише се посебним законом.

Члан 139.

(1) Високошколска установа у оквиру своје дјелатности може реализовати програме цјеложивотног образовања ван оквира студијских програма за које је добила дозволу за рад.

(2) Програм цјеложивотног образовања на високошколској установи може похађати само лице које је завршило сродно четворогодишње средњошколско образовање или сродан студијски програм првог циклуса, а у складу са општим актом високошколске установе.

(3) Услови, начин и поступак реализације програма из става 1. овог члана уређују се општим актом високошколске установе.

(4) Лицу које је савладало програм из става 1. овог члана високошколска установа издаје увјерење.

(5) Лице уписано на програм из става 1. овог члана нема статус студента у смислу овог закона.

(6) Високошколска установа је дужна обавијестити Министарство о организовању програма из става 1. овог најмање 15 дана прије почетка извођења програма.

(7) Сви програми из става 1. овог члана подлијежу поступку акредитације.

Х - ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Члан 140.

Влада је надлежна да:

- 1) доноси, на приједлог Министарства, годишње акционе планове за спровођење стратегије развоја образовања у Републици Српској,
- 2) обезбјеђује средства јавним високошколским установама за финансирање сва три циклуса наставе, истраживања и умјетничког рада, у складу са уписном политиком и важећим прописима у области високог образовања и финансијског пословања,
- 3) обезбјеђује посебна средства јавним високошколским установама ради остваривања једнаких услова за остваривање права на високо образовање студентима са инвалидитетом,
- 4) утврђује број студената за упис у прву годину студија за све циклусе студија на јавним високошколским установама, на приједлог Министарства, и
- 5) утврђује висину школарине за студенте који суфинансирају и самофинансирају своје школовање на јавним високошколским установама, на приједлог Министарства.

Члан 141.

Министарство је одговорно за:

- 1) координацију и развој високог образовања у Републици,
- 2) предлагање Влади акционих планова за спровођење стратегије развоја образовања у Републици,
- 3) креирање уписне политике у складу са циљевима развоја високог образовања и потребама тржишта рада,
- 4) спровођење процедуре лиценцирања високошколских установа у Републици,
- 5) вођење Регистра високошколских установа и Регистра наставника и сарадника и других података од значаја за развој система високог образовања,
- 6) прописивање облика и садржаја јавних докумената које издају високошколске установе,
- 7) вођење регистра о признавању страних диплома,
- 8) предлагање Влади броја студената за упис у прву годину студија за све циклусе,
- 9) предлагање Влади висине школарине, на приједлог јавних високошколских установа,
- 10) промоцију интеграције наставног и истраживачког рада и стимулацију истраживачких програма на универзитетима и високим школама,
- 11) промоцију мобилности студената и наставног особља и обезбјеђење мобилности студената и наставног особља унутар Републике, БиХ, европског подручја високог образовања и у свијету,
- 12) промоцију и обезбјеђење сарадње између високошколских установа у Републици, БиХ и високошколских установа у регији и у свијету,
- 13) промоцију и законску могућност једнаког приступа високом образовању, стручном развоју и обуци, цјеложивотном учењу и свим другим аспектима високог образовања у Републици и
- 14) подржавање и подстицање јачих веза између сектора високог образовања, индустрије, привреде и друштва.

XI - ТИЈЕЛА У ОБЛАСТИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 142.

- (1) Ректорска конференција Републике Српске утврђује и заступа заједничке интересе универзитета у Републици и остварује сарадњу са институцијама у области образовања у Републици, БиХ, Европи и свијету.
- (2) Пуноправни чланови Ректорске конференције су ректори лиценцираних универзитета у Републици.
- (3) Рад и функционисање Ректорске конференције уређује се статутом.
- (4) Статут Ректорске конференције доноси Ректорска конференција, на првом сазиву, консензусом.

(5) Рад Ректорске конференције финансирају универзитети, у складу са њиховим статутима.

(6) Ректори лиценцираних универзитета у Републици могу да буду и чланови Ректорске конференције Босне и Херцеговине.

Члан 143.

(1) Конференција високих школа утврђује и заступа заједничке интересе високих школа у Републици и остварује сарадњу са институцијама у области образовања у Републици, БиХ, Европи и свијету.

(2) Пуноправни чланови Конференције високих школа су директори лиценцираних високих школа у Републици.

(3) Рад и функционисање Конференције високих школа уређује се статутом.

(4) Статут Конференције високих школа доноси Конференција високих школа, на првом сазиву, консензусом.

(5) Рад Конференције високих школа финансирају високе школе, у складу са статутом.

Члан 144.

(1) Влада формира Савјет, као своје савјетодавно тијело, ради унапређивања квалитета високог образовања.

(2) Савјет дјелује као независно, савјетодавно академско тијело.

(3) Административно-техничке послове за Савјет обавља Министарство.

(4) Рад и функционисање Савјета уређује се Пословником о раду Савјета, у складу са одредбама овог закона.

(5) Пословник о раду доноси Савјет двотрећинском већином гласова од укупног броја својих чланова.

Члан 145.

(1) Савјет има 11 чланова из реда универзитетских професора, врхунских научника, односно умјетника из разних научних области, односно из области умјетности, које путем јавног конкурса именује Влада.

(2) Рок за пријављивање кандидата за чланове Савјета је 20 дана од дана објављивања јавног конкурса.

(3) Листа пријављених кандидата ставља се на увид јавности у року од 10 дана од истека рока за пријављивање кандидата.

(4) Примједбе и приједлози у вези са пријављеним кандидатима могу се доставити у року од 30 дана од дана стављања листе кандидата на увид јавности.

(5) Министарство упућује Влади приједлог кандидата у року од 90 дана од дана објављивања јавног конкурса.

(6) Мандат чланова Савјета траје четири године.

(7) Ректор, проректор и декан не могу бити чланови Савјета.

(8) Исто лице може бити изабрано за члана Савјета највише два пута.

(9) Савјет бира предсједника из реда својих чланова.

(10) Чланови Савјета имају право на накнаду за рад.

(11) Министар доноси рјешење о висини накнаде за рад из става 10) овог члана.

(12) Рад Савјета се финансира из буџета Министарства.

(13) Предсједника или члана Савјета Влада може разријешити дужности на приједлог и прије истека времена на које је именован ако:

1) сам затражи разрјешење,

- 2) ступи на дужност која је у супротности са радом Националног вијећа,
- 3) не испуњава своју дужност,
- 4) изгуби способност вршења дужности,
- 5) својим поступцима повриједи углед дужности коју врши.

(14) У случају разрјешења из става 13. овога Влада ће именовати новог члана на вријеме до истека мандата разрјешеног члана, с тим што ће се нови члан предложити на основу прикупљених приједлога из става 5. овог члана.

Члан 146.

- (1) Рад Савјета је јаван.
- (2) У раду Савјета, у складу са општим актима Савјета, могу без права одлучивања да учествују представници високошколских установа и студената.
- (3) Савјет за потребе свог рада може да образује посебна радна тијела.
- (4) Савјет подноси Влади извјештај о свом раду најмање два пута годишње.

Члан 147.

Надлежности Савјета су:

- 1) пружање савјета и давање мишљења Влади, Министарству, Ректорској конференцији и високошколским установама о политици рада и развоја високог образовања у Републици,
- 2) анализа стања у области високог образовања, те предлагање и подстицање доношења мјера за унапређење високог образовања,
- 3) предлагање критеријума, правила и упутстава за лиценцирање и акредитацију високошколских установа и студијских програма,
- 4) давање мишљења о друштвеној оправданости оснивања високошколских установа и нових студијских програма на високошколским установама у Републици,
- 5) учешће у домаћим и међународним пројектима из области развоја и осигурања квалитета високог образовања,
- б) давање препорука Министарству о уписној политици и препорука о школаринама на јавним високошколским установама,
- 7) давање препоруке о критеријумима стипендирања и другим облицима финансијске подршке студентима, укључујући дефинисање елемената студентског стандарда,
- 8) утврђивање критеријума за избор домаћих и међународних експерата који се именују у комисије за лиценцирање,
- 9) утврђивање листе домаћих и међународних експерата са које се именују комисије за лиценцирање у транспарентној процедури јавног позива и
- 10) предлагање Мреже високошколских установа.

ХП - ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 148.

- (1) Признавање стране високошколске исправе је поступак којим се имаоцу исправе утврђује право на наставак образовања, односно право на запошљавање.
- (2) Поступак признавања стране високошколске исправе спроводи се у складу са овим законом, ако међународним уговором није предвиђено другачије.

(3) Поступак признавања не спроводи се за јавне исправе стечене на територији бивше СФРЈ до 6. априла 1992. године и за јавне исправе стечене на акредитованим високошколским установама у Републици Србији.

(4) Јавне исправе из става 3. овог члана имају исто правно дејство као јавне исправе издате на територији Републике Српске.

(5) Изузетно, поступак признавања за јавне исправе из става 3. овог члана може се спроводити за потребе запошљавања имаоца на територији Федерације Босне и Херцеговине, Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и у институцијама Босне и Херцеговине.

(6) У поступку признавања врши се провјера аутентичности стране високошколске исправе путем Центра за информисање и признавање докумената из области високог образовања Босне и Херцеговине.

Члан 149.

(1) Признавање стране високошколске исправе у сврху запошљавања (професионално признавање) спроводи Министарство путем ENIC/NARIC центра као унутрашње организационе јединице Министарства.

(2) У поступку професионалног признавања врши се вредновање страног студијског програма на којем је стечена страна високошколска исправа.

(3) Приликом првог вредновања страног студијског програма, министар може тражити стручно мишљење од високошколске установе која је матична за област којој припада страни студијски програм.

(4) Високошколска устнова из става 3. овог члана дужна је у року 30 дана доставити мишљење о вредновању студијског програма Министарству.

(5) Рјешење о признавању стране високошколске исправе у сврху запошљавања обавезно садржи: назив, врсту, ниво и трајање (обим) студијског програма, назив стране високошколске квалификације на изворном језику, те врсту и ниво студија у Републици којем одговара студиј завршен у иностранству.

(6) Назив стране високошколске квалификације се у диспозитиву рјешења о признавању, по правилу, наводи у оригиналу (на изворном језику) и без превода.

(7) Министар доноси рјешење из става 5 овог члана у року од 90 дана од дана пријема уредног захтјева.

(8) Рјешење из става 5 овог члана је коначно и има значај јавне исправе.

(9) Поступак професионалног признавања детаљније се уређује Правилником о поступку признавања страних високошколских исправа у сврху запошљавања који доноси министар.

(10) Висину таксе за трошкове поступка професионалног признавања, ослобађање од плаћања таксе и друга питања у вези са трошковима поступка професионалног признавања утврђује министар својим рјешењем.

Члан 150.

(1) Признавање стране високошколске исправе у сврху наставка образовања (академско признавање) спроводи високошколска установа на којој ималац стране високошколске исправе жели наставити образовање, на начин и по поступку прописаним законом и општим актом високошколске установе.

(2) У поступку академског признавања врши се вредновање страног студијског програма, односно дијела страног студијског програма од стране стручног органа високошколске установе у чијој је надлежности академско признавање.

(3) Наставак образовања може бити условљен обавезом стицања додатних исхода учења ако се утврди постојање разлике између врсте и нивоа знања и вјештина стечених страном високошколском исправом и врсте и нивоа знања и вјештина који су потребни за упис на одговарајући студијски програм.

(4) Рок за доношење рјешења о академском признавању јесте 60 дана од дана пријема уредног захтјева.

(5) Рјешење из става 4. овог члана је коначно.

(6) На поступак академског признавања примјењује се пропис о општем управном поступку, ако није другачије прописано.

Члан 151.

(1) Вредновање страног студијског програма врши се на основу:

- 1) података о систему образовања у земљи у којој је стечена страна високошколска исправа,
- 2) условима уписа на студијски програм, тј. минималном нивоу и дужини трајања претходног образовања и
- 3) врсти квалификације неопходне за приступ студију,
- 4) знањима, вјештинама и компетенцијама стеченим завршетком студија,
- 5) најважнијим елементима студијског програма као што су врста, ниво и дужина трајања (обим) студијског програма,
- 6) правима која произилазе из стране високошколске исправе у земљи поријекла,
- 7) акредитацији високошколске установе и студијског програма и
- 8) академским достигнућима имаоца стране високошколске исправе.

(2) Једном извршено вредновање страног студијског програма важи за све наредне случајеве признавања стране високошколске исправе када је она стечена на истом студијском програму.

(3) Податке из става 1. овог члана у поступку академског признавања на захтјев високошколске установе прибавља ENIC/NARIC центар.

(4) У случају да надлежни орган за признавање утврди постојање битне разлике између знања, вјештина и компетенција стечених страном високошколском исправом и знања, вјештина и компетенција које се стичу на одговарајућој врсти и нивоу студија у Републици, донијеће рјешење о одбијању захтјева за признавање.

(5) Терет доказивања постојања битне разлике из става 4. овог члана је на органу који врши признавање.

(6) Критеријуми за утврђивање постојања битне разлике из става 4. овог члана утврђују се правилником из члана 149. став 9. овог закона.

Члан 152.

(1) Орган надлежан за признавање стране високошколске исправе води евиденцију и трајно чува документацију о спроведеним поступцима признавања.

(2) Евиденција из ст. 1 овог члана води се у електронској форми и обухвата сљедеће податке о подносиоцу захтјева:

- 1) презиме, име једног од родитеља и име,
- 2) датум и мјесто рођења,
- 3) држављанство, адресу и број телефона,
- 4) назив високошколске установе која је издала исправу,
- 5) мјесто и државу издавања,
- 6) назив студијског програма,
- 7) назив стране високошколске квалификације на изворном језику,
- 8) број и датум рјешења о признавању високошколске квалификације,
- 9) број и датум акта о полагању додатних испита и
- 10) број и датум акта о положеним додатним испитима.

Члан 153.

(1) Високошколска установа, односно организациона јединица установе води:

- 1) матичну књигу студената,
- 2) евиденцију о издатим јавним исправама и
- 3) евиденцију о испитима.

(2) Подаци уписани у евиденцију прикупљају се, обрађују, чувају и користе за потребе обављања дјелатности високошколске установе, односно њене организационе јединице, за потребе Министарства и за обављање законом утврђених послова.

(3) Подаци из евиденције користе се тако да се обезбјеђује заштита идентитета студената, у складу са законом.

(4) Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа.

(5) Високошколска установа има информациони систем и води базу података о установи, студентима, родитељима(односно издржаваоцима) и запосленима.

(6) Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења информационог система и базе података из става 5. овог члана.

Члан 154.

(1) Министарство води електронску базу података високошколских установа која се налази на интернет адреси www.mp.vladars.net/anketa у оквиру које су високошколске установа дужне да попуњавају семестралне анкете.

(2) Министар правилником прописује садржај, начин и поступак вођења базе из става 1. овог члана.

Члан 155.

(1) На основу података из евиденције, високошколска установа и факултет, односно умјетничка академија као њена организациона јединица, издаје јавне исправе, у складу са законом, подзаконским актом и статутом.

(2) Јавне исправе у смислу овог закона су:

- 1) студентска књижица - индекс,
- 2) диплома о стеченом високом образовању,
- 3) додатак дипломи,
- 4) увјерење о положеним испитима и
- 5) увјерење о стеченој академској титули, односно звању у одређеној области.

(3) Високошколска установа издаје јавне исправе на језицима конститутивних народа, ћириличним или латиничним писмом, зависно од захтјева странке.

(4) Када се настава остварује на неком од страних језика, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично на језику једног од конститутивних народа, ћириличним или латиничним писмом, зависно од захтјева странке, и на језику и писму на којем се изводи настава.

(5) На захтјев студента, високошколска установа издаје јавну исправу о савладаном дијелу студијског програма, које садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате.

(6) На основу података из евиденције, високошколска установа, односно факултет или умјетничка академија као њена организациона јединица, издаје дупликат дипломе о стеченом високом образовању послужењу проглашења оригиналне дипломе неважећом у "Службеном гласнику Републике Српске".

(7) Диплома из става 6. овог члана има значај оригиналне дипломе.

(8) На новој дипломи се ставља ознака да се ради о дупликату дипломе, која је издата после проглашења оригинала дипломе неважећом.

Члан 156.

- (1) Диплома се овјерава сувим жигом високошколске установе.
- (2) Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому и садржи вјештине, компетенције и знања носиоца дипломе и друге податке у складу са законом, подзаконским актом и статутом.
- (3) Министар доноси Правилник о садржају јавних исправа које издају високошколске установе.

Члан 157.

- (1) Диплому и додатак дипломи потписују ректор и декан факултета, односно умјетничке академије, у саставу универзитета.
- (2) Диплому и додатак дипломи високе школе потписује директор.
- (3) Додатак дипломи овјерава се печатом високошколске установе.
- (4) Заједничка диплома и додатак дипломи издаје се у складу са чланом 69. став 9) овог закона.

Члан 158.

- (1) Лице које нема јавну исправу о стеченом високом образовању, а евиденција о томе, односно архивска грађа је уништена, нестала или недоступна, може да поднесе захтјев основном суду у мјесту пребивалишта или боравишта, због утврђивања завршеног школовања.
- (2) Рјешење суда којим се доказује да је лице стекло високо образовање замјењује диплому о завршеном високом образовању.

Члан 159.

- (1) Диплома, додатак дипломи и увјерење о стеченом звању оглашавају се ништавим:
  - 1) ако их је издала нелиценцирана високошколска установа,
  - 2) ако их је потписало неовлашћено лице или
  - 3) ако имацац дипломе није испунио све испитне обавезе на студију на начин и према поступку који је утврђен законом, подзаконским актом и студијским програмом високошколске установе.
- (2) Уколико диплома, додатак дипломи и увјерење о стеченом звању садрже грешку у именима и бројевима, писању, као и друге очигледне нетачности, исправка се врши у складу са законом који се уређује општи управни поступак.

XIV - ФИНАНСИРАЊЕ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Члан 160.

- (1) Средства за обављање дјелатности високог образовања јавним високошколским установама обезбјеђују се из следећих извора:
  - 1) буџета Републике,
  - 2) властитих прихода,
  - 3) буџета јединица локалне самоуправе,
  - 4) донација и
  - 5) других извора.

(2) Средства за обављање дјелатности високог образовања приватним високошколским установама обезбјеђује оснивач из сљедећих извора:

- 1) властитих прихода,
- 2) донација и
- 3) других извора.

(3) Новчана средства из ст. 1. и 2. овог члана припадају високошколској установи и организационој јединици која их је остварила и користе се у складу са законом, статутом и усвојеним финансијским планом.

(4) Изузетак од става 3. овог члана су школарине које припадају високошколској установи и којима располаже у складу са општим актом високошколске установе,

(5) Високошколске установе могу се финансирати само из оних извора који не утичу на њихову аутономију.

(6) За коришћење финансијских средстава, у складу са финансијским планом и прописима који регулишу област високог образовања и финансијског пословања, одговоран је ректор универзитета, односно директор високе школе.

Члан 161.

(1) Средствима буџета Републике финансирају се плате и накнаде запослених, у складу са прописима који регулишу плате запослених у области образовања и у складу са стандардима и нормативима за финансирање јавних високошколских установа.

(2) Министар доноси Правилник о стандардима и нормативима за финансирање јавних високошколских установа.

(3) На јавним високошколским установама средствима буџета Републике суфинансирају се:

- 1) научноистраживачке дјелатности,
- 2) трошкови материјала и услуга,
- 3) опрема и услови за студирање студената са инвалидитетом,
- 4) трошкови за набавку сталних средстава,
- 5) међународне размјене студената и академског особља.

(4) Министар доноси правилник о суфинансирању међународне размјене студената и академског особља.

(5) Учешће буџета Републике у суфинансирању трошкова из става 3. овог члана утврђује се на основу прописа којима се регулише извршење буџета и усвојеним буџетом Републике за календарску годину.

Члан 162.

(1) Властите приходе високошколске установе остварују путем:

- 1) школарина,
- 2) уписнина,
- 3) пројеката и научноистраживачког и умјетничког рада, укључујући приходе од организовања научно-стручних скупова и консултантских услуга,
- 4) услуга лабораторијских испитивања и атестирања,
- 5) семинара и других видова обуке према програмима цијеложивотног учења,
- 6) издавачке дјелатности, израде елабората и експертиза,
- 7) изнајмљивања пословног простора, а у складу са стандардима и нормативима за финансирање јавних високошколских установа и
- 8) осталих прихода од регистрованих дјелатности наведених у акту о оснивању високошколске установе.

(2) Властите приходе из става 1. т. 3), 4), 5) и 7) овог члана високошколска установа може остваривати на начин и по поступку којим се не омета одвијање основне дјелатности високошколске установе.

Члан 163.

(1) Школарина из члана 162. став 1. тачка 1) на јавним високошколским установама је износ новчаних средстава којима студент:

1) суфинансира укупне трошкове одређене године студија на јавној високошколској установи у случају када се ти трошкови дијелом суфинансирају из буџета Републике;

2) у потпуности самостално финансира укупне трошкове одређене године студија на јавној високошколској установи у случају када се ти трошкови не суфинансирају из буџета Републике.

(2) Школарина из става 1) овог члана може да се одреди у различитој висини за различите студијске програме, зависно од трошкова за реализацију студијских програма.

(3) Министар предлаже Влади висину школарине за све студијске програме на јавним високошколским установама, на приједлог високошколских установа и у складу са утврђеном уписном политиком за ту академску годину.

(4) Влада доноси одлуку о висини школарине за све студијске програме на јавним високошколским установама за сваку академску годину, у складу са ставом 2. овог члана.

(5) Право уписа у прву годину студија у својству студената који се финансирају или суфинансирају из буџета Републике имају студенти који се на пријемном испиту рангирају у оквиру укупног броја редовних студената чије се студије финансирају или суфинансирају из буџета.

(6) Рангирање студената из става 5. овог члана врши се полазећи од критеријума постигнутих резултата у претходном школвању и постигнутих резултата на пријемном испиту, у зависности од подкритеријума социо-економског статуса студената, на начин и по поступку утврђеним општим актом високошколске установе.

(7) Право уписа у наредне године студија у својству студената који се финансирају или суфинансирају из буџета Републике имају редовни студенти који се рангирају у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају или суфинансирају из буџета.

(8) Рангирање студената из става 5. овог члана врши се прије почетка уписа у наредну академску годину на начин доступан јавности и обухвата све редовне студенте који се уписују први пут у наредну годину студија у тој академској години, а врши се полазећи од критеријума броја остварених ЕЦТС бодова и просјечне оцјене свих положених испита из претходних година студија, у зависности од подкритеријума који подразумева успјешност студирања у погледу броја обновљених година студија, као и социо-економског статуса студената, на начин и по поступку утврђеним општим актом високошколске установе.

(9) Студент који не оствари право из става 5. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који суфинансира ту годину студија.

(10) Уписнине из члана 162. став 1. тачка 2) су накнаде које студенти плаћају приликом уписа на високошколску установу, и то:

1) административни трошкови уписа,

2) накнаде за неположене испите студената који обнављају годину,

3) накнаде за комисијске испите,

4) накнаде за признавање диплома за студенте који прелазе са других факултета због наставка

школовања,

5) накнаде за штампање диплома, дипломских испита и трошкова промоције и

6) накнаде које се плаћају при упису сваког семестра.

(11) Високошколска установа дужна је, прије почетка уписа у наредну академску годину објавити висину уписнина за све студијске програме на начин доступан јавности.

Члан 164.

(1) Влада, на приједлог Министарства, може одобрити да се на одређени студијски програм упише већи број студената од броја предвиђеног одлуком из члана 58. став 2. овог закона, уколико високошколска установа поднесе такав захтјев.

(2) Захтјев из става 1. овог члана високошколска установа може поднијети само у случају да за то испуњава кадровске, просторне и материјалне услове, те ако постоји исказан интерес од стране кандидата.

(3) Студенти из става 1. овог члана сами финансирају свој студиј плаћањем школарине у износу који утврди управни одбор високошколске установе.

Члан 165.

(1) Одлуку о висини школарине на приватној високошколској установи доноси високошколска установа.

(2) Високошколска установа из става 1. овог члана дужна је, прије расписивања конкурса за упис нових студената, објавити висину школарине за све студијске програме за које врши упис на начин доступан јавности.

Члан 166.

(1) Средства остварена од властитих прихода високошколска установа распоређују за:

1) унапређење дјелатности високошколских установа,

2) накнаде радницима који су непосредно учествовали у стицању властитог прихода, у складу са законским прописима којима се регулишу радни односи и плате и

3) директне материјалне трошкове настале активношћу којом се стиче властити приход.

(2) Управни одбор високошколске установе доноси правилник о критеријумима за расподјелу властитих прихода, у складу са правилником из члана 161. став 2. овог закона, на основу приједлога вијећа организационих јединица.

(3) Правилником из става 2. овог члана прецизира се на који начин и у ком омјеру организациона јединица има финансијска овлашћења и преузима одговорност унутар високошколске установе и то тако да се прецизно евидентирају и одреде приходи и расходи свих организационих јединица, поштујући однос учињених расхода и остварених прихода унутар организационе јединице.

Члан 167.

У сврху задовољавања јавних потреба у области високог образовања може се успостављати сарадња јавног и приватног сектора, у складу са прописима којима се регулише јавно-приватно партнерство.

XV - НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 168.

(1) Управни надзор над радом високошколских установа и законитошћу аката донесених од стране високошколских установа, на основу овог закона, врши Министарство.

(2) Управни надзор се спроводи тако да се не нарушава аутономија и не омета рад високошколске установе.

(3) Ако Министарство у вршењу управног надзора утврди да високошколска установа у цјелости или за поједине студијске програме не испуњава неки од услова за обављање дјелатности високог образовања прописаних овим законом, одредиће примјерен рок у којем је високошколска установа дужна да отклони утврђене недостатке.

(4) Ако високошколска установа из става 3. овог члана не отклони недостатке у утврђеном року, Министарство ће спровести поступак одузимања дозволе за рад високошколској установи или дозволе за извођење појединих студијских програма на тој високошколској установи на начин и по поступку прописаном за издавање дозволе за рад.

(5) Високошколска установа којој је одузета дозвола за рад или дозвола за извођење појединих студијских програма дужна је затеченим студентима обезбиједити настављање и завршетак школовања у складу са чланом 18. овог закона.

Члан 169.

(1) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове Републике Српске, путем просвјетне инспекције.

(2) У вршењу надзора просвјетни инспектор је овлашћен и дужан да:

а) забрани рад високошколској установи која обавља рад без одобрења Министарства,

б) наложи преузимање одговарајућих мјера и радњи ради отклањања утврђених неправилности или недостатака у року који одреди,

в) наложи високошколској установи да поништи испите који нису обављени у складу са овим законом, односно статутом високошколске установе,

г) наложи забрану рада лицима која нису завршила одговарајући образовни програм на лиценцираним високошколским установама,

д) наложи забрану рада лицима која нису у складу са овим законом стекла одговарајуће научно-наставно звање,

ђ) наложи високошколској установи да поништи уписе студената који су уписани супротно одредбама овог закона и статута високошколских установа,

е) наложи високошколској установи да поништи јавне исправе које су издате супротно одредбама овог закона и статутима високошколских установа,

ж) поднесе захтјев за покретање прекршајног поступка против одговорног лица,

з) поднесе захтјев за покретање кривичног поступка против одговорног лица,

и) поднесе извјештај надлежном органу о учињеном кривичном дјелу и

ј) предузме друге мјере и радње за које је законом и другим прописима овлашћен.

(3) Просвјетна инспекција по службеној дужности оглашава ништавом диплому, односно додатак дипломи из разлога утврђених у члану 159. овог закона, ако то не учини високошколска установа у остављеном року.

Члан 170.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај високошколска установа:

1) ако не дозволи приступ високом образовању на основу: пола, расе, сексуалне оријентације, физичког или другог недостатка, брачног стања, боје коже, језика, вјероисповијести, политичког или другог мишљења, националног, етничког или социјалног поријекла, везе са неком националном заједницом, имовине, рођења, броја година или неког другог статуса (члан 5. став б.),

- 2) ако упише студента супротно одредбама члана 6. овог закона,
  - 3) уколико не доставе план уписа у року утврђеним чланом 58. став 1. (члан 58. став 1)
  - 4) ако не објави наставни план прије почетка наставе за наредну академску годину (члан 65. став 2.),
  - 5) ако изврши измјену студијског програма супротно члану 67. ст. 4. и 5. овог закона и ако не обавијести Министарство о извршеним измјенама студијског програма,
  - 6) ако не омогући јавност приликом провјере свих облика знања (члан 72. став 2.)
  - 7) ако не организује полагање испита у складу са чланом 73. овог закона,
  - 8) ако не формира комисију у складу са чланом 74. став 1 (члан 74. став 1.),
  - 9) ако прије расписивања конкурса за упис нових студената не утврди и Министарству не предложи висину школарине за наредну школску годину за све студијске програме (члан 81. став 1. тачка 3),
  - 10) ако изврши избор у звања супротно одредбама чл. 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109. и 110. овог закона,
  - 11) ако не утврди одговорног наставника и сарадника (члан 111.),
  - 12) ако не закључи уговор са студентом који је уписан на ту високошколску установу или закључи супротно одредбама члана 129. (члан 129.),
  - 13) ако не води или ако води неуредно матичну књигу студената, евиденцију о издатим јавним исправама, евиденцију о испитима и друге евиденције прописане од стране Министарства (члан 153. став 1.) и
  - 14) ако не усклади статут или друге опште акте са овим законом (члан.).
- (2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у високошколској установи, новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ.

Члан 171.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај високошколска установа:

- 1) ако додијели звања која нису предвиђена законом из члана 9. став 2. овог закона,
- 2) уколико упише студенте супротно одредби члана 16. став 4
- 3) уколико високошколска установа не достави доказе из члана 16. ст. 4, 5 и 6.
- 4) уколико не достави доказе из члана 20. став 5.
- 5) ако обавља дјелатност високог образовања у Републици, а није уписана у регистар из члана 35. став 2,
- 6) ако изврши статусне промјене супротно одредби члана 37. овог закона,
- 7) ако обавља дјелатност високог образовања ван сједишта и оснује организациону јединицу без одобрења Министарства (члан 38.),
- 8) ако изводи студијски програм за коју није добила дозволу за рад (члан 43. став 2),
- 9) ако не поступи у складу са чланом 55. став 1. овог закона.,
- 10) ако, супротно подацима из евиденције коју води, изда јавну исправу (чл. 155, 156. и 157).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у високошколској установи новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ.

Члан 172.

Новчаном казном од 5000 КМ до 15.000 КМ казниће се лице које објави стручни, научни или умјетнички рад, а за који се утврди да је плагијат (члан 77. став 1).

XVI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 173.

(1) Високе школе уписане у Регистар дужне су ускладити студијске програме и поднијети захтјев за издавање дозволе за рад, у складу са чланом 11. став 2. тачка 3. овог закона у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Студенти уписани према одредбама раније важећег закона имају право да заврше студиј према тим прописима.

Члан 174.

Високошколске установе које имају почетну акредитацију дужне су поднијети захтјев за акредитацију високошколске установе или студијских програма, у складу са прописима које доноси Агенција, најкасније у року од 6 мјесеци од ступања на снагу овог закона.

Члан 175.

Високошколске устаове су дужне да у року од три године од дана ступања на снагу овог закона ускладе студијске програме са одредбама члана 61. став 2 овог закона.

Члан 176.

(1) Одредбе члана 73. став 6. примјењиваће се од наредне академске године од истека рока из члана 175. овог закона.

1) Студент који није остварио услов за упис наредне године студија из члана 73. став 6 овог закона има право уписа наредне године са правом преноса највише 15 ЕЦТС бодова, без обзира на то колико је предмета исказано бројем бодова који се преносе, или са правом преноса највише два предмета, без обзира на то са колико ЕЦТС бодова су исказани ти предмети, до наступања академске године из става 1. овог члана.

Члан 177.

(1) Лица изабрана у академска звања (наставници и сарадници) која та звања имају на дан ступања на снагу овог закона задржавају та звања до истека периода на које су бирани.

(2) Започети избор у звање наставника, сарадника и професора емеритуса према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се према тим прописима, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Мандат органа јавне високошколске установе, који су изабрани према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, траје до времена истека мандата на који су бирани.

(4) Мандат декана организационих јединица на јавним висошколским установама, изабраних према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона траје до избора новог ректора у складу са чланом 99. став 6.

(5) Мандат чланова Савјета, предсједника и чланова Комисије за информисање, који су изабрани према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, траје до времена истека мандата на који су бирани.

(6) Просвјетна инспекција спровешће надзор над законитошћу избора наставника и сарадника на свим високошколским установама у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 178.

(1) Студенти уписани на дипломски и постдипломски студиј, према одредбама Закона о универзитету ("Службени гласник Републике Српске", бр. 12/93, 14/94, 99/04 и 92/05), у трајању од пет или шест година могу завршити ове студије најдуже до краја академске 2017/2018. године.

(2) Ако је високошколској установи, на коју су уписана лица из става 1. овог члана, у међувремену одузета дозвола за рад, иста је дужна затеченим студентима обезбиједити завршетак

школовања на другој лиценцираној високошколској установи која изводи исти или сродан студијски програм.

(3) Ступањем на снагу овог закона студенти који не доврше дипломски и постдипломски студиј у року предвиђеном у ставу 1. овог члана могу студије наставити у складу са овим законом.

Члан 179.

(1) Лица која су стекла или ће стећи научни степен магистра наука, односно лица која су испуњавала услове за покретање поступка за стицање научног звања доктора наука, према Закону о универзитету, могу стећи научни степен доктора наука одбраном докторске дисертације у складу са наведеним законом.

(2) Лица из става 1. овог члана имају право да започну поступак за стицање научног степена доктора наука до почетка академске 2016/2017. године, на универзитетима који су основани у складу са Законом о универзитету на оним студијским програмима на којима је изведена најмање једна генерација студената постдипломског студија, с тим да се научни степен доктора наука може стећи закључно са 30. септембром 2019. године.

Члан 180.

Започети поступци за оснивање, односно добијање рјешења о испуњености услова за рад, према прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, окончаће се према тим прописима, а најдуже у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 181.

Влада ће у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети уредбу о условима за оснивање и почетак рада високошколских установа и о поступку за утврђивање испуњености услова за извођење студијских програма првог, другог и трећег циклуса (члан 19.).

Члан 182.

Народна скупштина ће у року од 18 мјесеци донијети одлуку о мрежи високошколских установа и студијских програма у Републици (члан 14. став 1).

Члан 183.

Агенција ће у року од 6 мјесеци донијети критеријуме за акредитацију високошколских установа и студијских програма (члан 55. став 4).

Члан 184.

Министар ће у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник:

- 1) о областима образовања (члан 12. став 2.),
- 2) о Регистру високошколских установа и регистру наставника и сарадника (члан 35. став 4.),
- 3) о поступку признавања страних високошколских исправа у сврху запошљавања (члан 149. став 9.),
- 4) о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа (члан 153. став 4.),
- 5) о садржају јавних исправа (члан 154. став 2.),
- 6) о стандардима и нормативима за финансирање јавних високошколских установа (члан 136. став 2.),

7) о суфинансирању међународне размјене студената и академског особља (члан 136. став 4.) и

8) о садржају и начину вођења информационог система и базе података из члана 153. став 6. овог закона.

Члан 185.

Министар и министар науке и технологије ће у року од 9 мјесеци донијети Правилник о научно-наставним областима из члана 103. став 1. тачка 3. подтачка 1.

Члан 186.

Високошколске установе ће ускладити своје статуте и друге опште акте са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 187.

(1) Овај закон не односи се на теолошке факултете, високе теолошке школе и теолошке академије и Високу школу унутрашњих послова.

Члан 188.

Теолошке факултети, високе теолошке школе и теолошке академије (у даљем тексту: теолошке школе) могу бити у саставу универзитета и оснивача теолошких школа, према условима прописаним овим законом, општим актом универзитета и прописима којима је уређен рад теолошких школа.

Члан 189.

(1) Висока школа унутрашњих послова може бити у саставу универзитета, а то се уређује посебним уговором између универзитета и Министарства унутрашњих послова, према условима прописаним овим законом, законом којим се уређују унутрашњи послови, општем акту универзитета и Статутом Високе школе унутрашњих послова.

(2) За академска питања високошколских установа из става 1. овог члана надлежан је Сенат универзитета.

Члан 190.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о високом образовању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 73/10,104/11,84/12, 108/13 и 44/15).

Члан 191.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".